

Bütün Parti Örgütlerine:

AÇIKLAMA

14.03.1989

TSİP'le birlik çalışmaları kapsamında yürütülen, ortak program taslağını hazırlamakla görevli komisyon, vardığı sonuçları birlikte değerlendirerek TSİP ve TBKP Merkez Komitelerine iletmışlerdir. TSİP ve TBKP parti yönetimleri, yaptıkları 7 Şubat 1989 tarihli kısa bir ortak açıklama ile bu sonucu kamuoyuna duyurmuşlardır. İlişikte, TBKP ve TSİP'in yaptıkları ortak açıklama (Ek 1) ve program komisyonunun vardığı sonuçları iki partinin Merkez Komitelerine ileten başvuruları (Ek 2), parti örgütlerine gönderilmektedir.

TBKP - TSİP ortak program taslağı hazırlama komisyonunun çalışma süreci şöyle gelişmiştir.

Komisyon, öncelikle programda yer alacak politik-ideolojik konularda, görüş alış - veriş sağılamak ve ortak anlayışlara varmak için kendi içinde bir tartışma yürütmüştür. Bu tartışmalardan sonra, görüşlerin daha da somutlanması ve birlikte geliştirilmesi amacıyla, tartışmaların yazılı metin taslakları üzerinde sürdürülmesi kararlaştırılmıştır. Program taslağında yer alacak konuların iki ana bölümde ele alınmasına karar verilmiş ve Komisyon, programın 1. Bölümüne ilişkin taslağı hazırlamakla TSİP'li bir komisyon üyesini görevlendirmiştir. Programın 2. Bölümüne ilişkin taslağı hazırlama görevi ise, TBKP'li bir komisyon üyesine verilmiştir. Ayrıca komisyon, kendi içinde TBKP'li üyeyi, programın 1. Bölümüyle ilgili taslağı yardımcı olmakla ve TSİP'li bir başka üyeyi de 2. Bölüme yardımcı olmakla görevlendirmiştir. Böylece hazırlanacak her iki bölümde hem TSİP'li hem de TBKP'li komisyon üyelerinin katkılarının sağlanması yoluna gidilmiştir.

İlişikte TSİP'li komisyon üyesinin programın 1. Bölümü için hazırladığı taslak önerisi (Ek 3) parti örgütlerine gönderilmektedir. Bu bölüme ilişkin olarak TBKP'li komisyon üyesinin, çalışmaya yardımcı olmak üzere ilettiğı alternatif yazılı metin (Ek 4) ektedir. Ayrıca programın 2. Bölümü üzerine TBKP'li komisyon üyesinin hazırladığı taslak önerisi (Ek 5) ilişikte parti örgütlerine gönderilmektedir.

Program komisyonu tartışmalarını bu 3 yazılı metni birlikte ele alarak sürdürmüştür. Programın 1. Bölümü üzerine süren tartışmalar içinde, TBKP'li komisyon üyesi, hazırlanan taslağın bir bölümü için, tartışmanın devamını ve ortak bir anlayışın geliştirilmesini sağlamak amacıyla yazılı değişiklik önerisi getirmiştir (Ek 3a). Ancak bu öneri benimsenmemiştir. Sonuçta program komisyonu, tartışma süreci içinde her iki partinin görüşleri arasında bir yakınlaşma olduğunu saptamakla birlikte, program anlayışları konusunda süren farklılıklar nedeniyle ortak program tasarısı hazırlamayı başaramamış ve çalışmalarının sonucunu, ortak bir tutanakla iki partinin Merkez Komitelerine iletmıştır. Program komisyonunda ele alınan yazılı belgelerin ve Merkez Komitelerine yapılan başvurunun ışığında iki partinin, ortak program konusundaki yaklaşımları belli olmaktadır.

TBKP Merkez Komitesi, TSİP'le birlik sürecinin geldiğı bugünkü aşamayı değerlendirmiş, ortaya çıkan sorunları aşmak ve birlik sürecini geliştirmek için yeni öneri ve yaklaşımlar geliştirmeye çalışmıştır. TBKP Merkez Komitesinin, TSİP'le birlik süreci üzerine aldığı karar bütün parti örgütlerine ilişikte gönderilmektedir. (Ek 6) Politik Büro, bu karar doğrultusunda TSİP'le birlik sürecini ilerletmek için görüşmeleri sürdürecektir.

**Çalışmalarınızda başarı dileklerimizle
Politik Büro**

EKLERİ:

- Ek 1: TSİP ve TBKP'nin 7 Şubat 1989 tarihli ortak açıklaması
Ek 2: TSİP-TBKP program tasarısı hazırlama komisyonunun, iki partinin MK'larına başvurusu
Ek 3: TSİP'li komisyon üyesinin programın 1. Bölümüne ilişkin önerisi
Ek3a: Programın 1.Bölümü üzerine tartışmaların devamını sağlamak amacıyla TBKP'li bir komisyon üyesinin değişiklik önerisi.
Ek 4: TBKP'li komisyon üyesinin programın 1. Bölümüne ilişkin alternatif taslak önerisi
Ek 5: TBKP'li komisyon üyesinin programın 2. Bölümüne ilişkin taslak önerisi
Ek 6: TBKP Merkez Komitesinin, TSİP'le birlik konusunda aldığı karar

A Ç I K L A M A

TSİP ve **TBKP**'nin "ortak program tasarısı hazırlama" komisyonu, yürüttüğü çalışmalar sonucunda gelinen bugünkü aşama üzerine yaptığı değerlendirmeyi bir tutanakla iki partinin Merkez Komitelerine iletmiştir.

1988 Ağustos'unda çalışmalarına başlayan **TSİP** ve **TBKP**'nin "ortak program tasarısı hazırlama" komisyonu, elde edilen sonuçların her iki partinin Politik Bürolarında incelenmesi ve komisyonun çalışmalarına devam edip etmemesi hususunun karara bağlanması amacıyla çalışmalarına ara vermiştir.

Komisyon, ortak parti programının temel doğrultularını tartışmış, bu sürede her iki partinin görüşleri arasında bir yakınlaşma olduğu sonucuna varmıştır. Bununla birlikte, partilerimizin program anlayışları arasındaki farklar devam etmektedir. O nedenle, şu aşamada komisyon, ortak bir program tasarısı hazırlayamamıştır.

"**TSİP** ve **TBKP** Birleştirme Komisyonu" program tasarısı komisyonunun vardığı yukarıdaki sonucu görüşmüştür.

İki parti arasındaki birlik sürecinin bugün geldiği aşamayı, partilerin konumlarını ve birlik sürecini ilerletmek amacıyla nasıl bir yol izleneceğini daha kapsamlı değerlendirme ihtiyacı konusunda görüş birliğine varılmıştır. **TSİP** ve **TBKP** yönetimleri konuyu görüştüktan sonra, birlik süreci üzerine yapılacak ortak değerlendirmenin ayrıca kamuoyuna açıklanmasına karar verilmiştir.

7 Şubat 1989

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi

Türkiye Birleşik Komünist Partisi

Ek 2

TSİP - TBKP program tasarısı hazırlama komisyonunun TSİP ve TBKP MK adına komisyon çalışmalarında geline aşamayı bildiren başvuruları

TSİP ve TBKP Merkez Komitelerine

1988 Ağustosunda çalışmalarına başlayan TSİP ve TBKP'nin "ortak program tasarısı hazırlama" komisyonu, elde edilen sonuçların her iki partinin Politik Bürolarında incelenmesi ve Komisyonun çalışmalarına devam edip etmemesi hususunun karara bağlanması amacıyla çalışmalarına ara vermiştir.

Komisyonumuz, ortak parti programının temel doğrultularını tartışmış, bu sürede her iki partinin görüşleri arasında bir yakınlaşma olduğu sonucuna varmıştır. Bununla birlikte, partilerimizin program anlayışları arasındaki farklar devam etmektedir. O nedenle, şu aşamada Komisyon, ortak bir program tasarısı hazırlayamamıştır.

Komisyon, TSİP'li komisyon üyesi yoldaşın hazırladığı program tasarısının I. Bölümünü oluşturan metni ve TBKP'li komisyon üyesi yoldaşın hazırladığı II. bölümü oluşturan metni görüşmüştür. Bu metinlerin hazırlanması esnasında TBKP'li diğer komisyon üyesi yoldaşın hazırladığı alternatif metinler de içinde olmak üzere, tüm belgeler ektedir.

Sonuçta;

1. Program tasarısının I. bölümünün, 3. sayfasındaki "Finans kapital." sözleriyle başlayan ve en son cümleye kadar süren kısmı tartışmalı durumda kalmış, TBKP'li komisyon üyeleri bu bölümün, ekteki öneri temelinde değiştirilmesini önermişlerdir. Söz konusu bölüme ait değişiklik önerisi de TSİP'li yoldaşlarca uygun bulunmamıştır.

Komisyon, tartışmalı bölüm dışındaki bölümlerin belirli düzeltmelerle onaylanabileceği görüşünde birleşmiştir.

2. Program tasarısının II. bölümünün, "dünyada durum" kısmında "bölgemizde durum" hariç, genel eğilimleri içeren görüşlerin çıkarılması, bu kısmın güncel durumu içerecek şekilde yeniden düzenlenmesi; "demokratik bir rejim için" kısmında, "demokratik hak ve özgürlükleri elde etme" görüşünün vurgulanması, rejimin niteliğinin ve ülkede sınıfsal mevzilenme konusunda açıklık sağlanması; "ekonomik gelişmeye yönelmek için" kısmında, tekellerin sınırlandırılması yönünde tedbirlerin zikredilmesi koşuluyla ve tüm metinde belirli düzeltmelerle kabul edilebileceği komisyonumuzca belirtilmiştir.

Her iki partinin MK'lerinin bilgisine sunulur.

Ek 3

TSİP'li Komisyon Üyesinin Programın 1. Bölümüne İlişkin Taslak Önerisi

PREAMBUL

ÇAĞIMIZ DÜNYASI

Dünyamız kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemini yaşıyor. Kapitalizmin emperyalist aşamaya yükselmesiyle birlikte sosyalizmin toplumsal maddi temelleri olgunlaştı. 1917 Büyük Ekim Devrimi kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemini fiilen başlattı. Önce tek ülke ile sınırlı kalan sosyalizm II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya sistemine genişledi.

Ekim Devrimi'nin de etkisiyle yaygınlaşan devrimci kabarmayı bastıran gelişkin kapitalist ülkeler çeşitli krizlerle karşı karşıya kalmalarına rağmen, geri ve bağımlı ülkeleri sömürmenin sağladığı imkanlar ve bilimsel ve teknolojik devrim sayesinde gelişmelerini sürdürdüler. Günümüzde kapitalizm ve sosyalizm iki farklı sosyo-ekonomik yapıda dünya sistemi olarak yarışmalarını sürdürüyorlar. Bu yarışmada bir hayli geriden başlayan sosyalizmle gelişkin kapitalizm arasındaki ekonomik fark, zamanla azalmasına rağmen varlığını koruyor. Ancak insanın insan tarafından sömürülmesine son veren sosyalizm, çeşitli handikaplara ve aksamalara rağmen ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda elde ettiği başarılarla, sömürücü düzenlerin sonuncusu olan kapitalizmden daha ileri ve üstün bir toplumsal sistem olduğu kanıtlanmıştır. Kapitalist yoldan gelişme yolundaki ülkelerde kapitalizmin apaçık başarısızlığı, kapitalist toplum düzeninin günümüzdeki çaresizliğini ortaya koyuyor. İnsanoğlunun geleceği sosyalizmedir.

Sosyalizm geliyor, ancak daha gençtir. Kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemi duraksamalar ve zikzaklarla ilerliyor. Sosyalizmin ağır basan dünya sistemi haline gelmesi için uzunca bir geçiş döneminin gerekeceği anlaşılıyor.

Emperyalizm, gelişmekte olan sosyalizmin önünü kesmek amacıyla her çareye başvuruyor. Militarizm bunların başında geliyor. Emperyalizmin başlattığı ve sürekli tırmandırdığı nükleer silahlanma, tüm dünyamız için büyük bir tehlike oluşturuyor. Bunun yanı sıra, karın azamileştirilmesi güdüsü ile çalışan sermayenin, tabiatı insafsızca sömürmesi sonucu meydana gelen çevre sorunları, yeni sömürgeciliğin geri veya gelişmekte olan ülkelerde yol açtığı, açlık, mutlak yoksulluk, devasa dış borç ve benzeri problemler, insanlığın geleceğini tehdit eden tehlikelerdir. Nükleer tehdide karşı silahlanma yarışına zorlanan, kapitalizmle aradaki farkı kapayabilmek için çevre sorunlarını yeterince dikkate almayan sosyalizmin de global sorunların büyümesinde payı olmuştur.

Nükleer savaş tehlikesi, tabii çevrenin tahribi, gelişmekte olan ülkelerin açmazı türünden sorunlar insan soyunun devamını tehdit ediyorlar. İnsanlık için var olup olmamak kertesine gelmiş bu sorunlara acilen çözüm bulmak gerekiyor. Global sorunlar insanlığın tümünü ilgilendirdiğinden çözümün de dünya çapında işbirliğiyle aranması zorunlu oluyor. Dünya çapında barışın korunması, çevrenin daha fazla tahribinin önlenmesi, doğanın korunması ve insan - doğa ilişkisinin uyumlaştırılması, yeryüzünden açlığın ve mutlak yoksulluğun silinmesi, sistem farkı gözetilmeksizin tüm ülkelerin çözümü birlikte aramalarıyla mümkündür.

TÜRKİYE

Türkiye emperyalizme bağımlı, orta gelişkinlik seviyesinde kapitalist bir ülkedir. Ekonomide tekelci zümre hakim bir konuma sahiptir. Tekelci zümrenin başını çektiği egemen güçler ittifakı Türkiye'nin kaderini elinde tutmaktadır. Ülkemizin emperyalizme bağımlılığı da bu güçler kanalıyla gerçekleştirilip pekiştirilmektedir.

Türkiye uzunca bir süredir kapitalizm altında yaşadığı halde ekonomik, sosyal ve kültürel olarak gelişkin bir ülke haline gelememiştir. Ekonomideki krizlerin giderek daha kronikleşmesi ve buna eşlik eden sosyal ve kültürel yozlaşma, ülkemizde mevcut kapitalist yapılanmanın gerçek bir gelişme alternatifi olmaktan çıktığını göstermektedir.

Bu duruma yol açan, ekonomide tekellerin belirleyici rolü ve ülkenin emperyalizme bağımlılığıdır. Tekelci zümre ile emperyalizmin işbirliği sonucu ekonomi, emperyalist sömürüye açık ve elverişli bir şekilde yapılandırıldığı için ekonominin gelişip serpilmesi imkansız hale gelmektedir. Emperyalist sömürünün yanı sıra, aşırı tekelci sömürü sonucu biriken fonların gereksiz ve lüks tüketime aktarılması, bunun yanı sıra

silahlanmaya aşırı kaynak tahsisi, ekonominin büyümesini engellemekte ve sürekli buhranlara sebep olmaktadır. Bu süreç zenginlerin daha zengin, fakirlerin daha fakir hale gelmesine yol açmakta, gelir dağılımı daha da bozulmaktadır. Böylece tekelci zümrenin başını çektiği egemen güçlerle, nüfusun ezici çoğunluğunu oluşturan çalışanlar kitlesi çelişki giderek keskinleşmektedir. Bu şartlar, emekçi yığınlar arasında, mevcut adaletsiz düzenden kurtulma aranırları için elverişli bir ortam yaratmakta, sömürden ve baskıdan arındırılmış bir düzeni vadeden sosyalizmin kurtuluş yolu olarak yaygınlaşmasına imkan yaratmaktadır. Sosyalizm uğruna mücadelenin maddi-toplumsal şartları olgunlaşmaktadır.

Sosyalizm uğruna mücadelenin motor gücü işçi sınıfıdır. Çünkü üretim araçlarının özel mülkiyetine son verebilecek esas toplumsal güç, ancak onların mülkiyetinden yoksun sınıf olabilir. İşçi sınıfı sosyalizm uğruna yürütülecek siyasi mücadelede örgütlenmek zorundadır. Ülkemiz işçi sınıfı 70 yıla yakın bir süreyi bulan siyasi mücadele deneyine sahiptir. (.....) Partisi bu geleneği bir temsilcisi olarak işçi sınıfımızın siyasi mücadelesine omuz vermekle yükümlüdür.

İşçi sınıfı dışındaki diğer emekçi sınıf ve zümrelerin, tüm çalışan halkın çıkarı da, sömürden ve baskıdan kurtulmaktadır. Dolayısıyla onlar sosyalizm mücadelesinde işçi sınıfının doğal müttefidirler. (.....) Partisi, işçi sınıfıyla birlikte bütün çalışanların çıkarlarının savunucusudur.

(.....) Partisi'nin dünya görüşü Marksizmdir. Parti, politikasını tarihi ve diyalektik materyalizm esaslarına göre belirleyip hayata geçirir, ekonomik, sosyal, kültürel, etik vb. tüm insana özgü sorunları Marksist dünya görüşü açısından değerlendirip propaganda ve ajitasyonunu bu çerçevede yürütür.

(.....) Partisi enternasyonalisttir, kendini dünya işçi ve komünist partileri ailesinin bir üyesi olarak görür, enternasyonalist dayanışmanın gereklerini titizlikle yerine getirir.

(.....) Partisi, partinin işleyişinde, parti içi demokrasiye birincil önem verir, partide demokrasinin yerleşip kökleşmesi için azami çaba gösterir. Marksizmin genel çerçevesi dahilinde bütün görüşlerin varlığını, yaratıcı politika ve sonuç alıcı faaliyet için ön şart olarak görür, sorunların parti içinde geniş ve canlı biçimde tartışılmasını sağlar, kararların yaratıcı tartışmalar sonucunda alınmasını teşvik eder. Herkesin, kendi görüşünü korumasına ve eleştirii hakkına sonuna kadar saygı göstererek, kararların topluca uygulanmasına özen gösterir.

(.....) Partisi işçi sınıfının kitesine, emekçi yığınlara malolmayı, onlar içinde kök salıp, yığınsallaşmayı birincil örgütsel hedefi olarak görür. Parti çalışan insanların yığınsal boyutlarda saflarına kazanabilmek için alçak gönüllü, sabırlı, cesur ve fedakar bir tutum içinde olur. Yığınlar mücadeleye kazanılmadıkça mücadelenin hiç bir türünde ve aşamasında başarıya ulaşmanın mümkün olmayacağını asla unutmaz.

(.....)Partisi, Marksist dünya görüşünü benimsemiş, enternasyonalist, demokratik işleyişli, bünyesinde Marksizm çerçevesinde görüş ayrılıklarına yer veren ve bu çeşitliliğin korunmasına özen gösterildiği, yığınsal bir işçi sınıfı partisi olmayı öngörür.

İşçi sınıfı kapitalizme son verip sömürüyü ortadan kaldırırken, bir süreç boyunca toplumda sınıfların ortadan kaldırılması ve sınıfsız topluma, komünizme erişilmesi misyonuyla da yükümlüdür. Bu süreçte işçi sınıfı, sınıf olarak kendisini de inkar eder. Dolayısıyla işçi sınıfının nihai ve esas amacı insandır, insanın her boyutuyla yetkinleştirilmesidir. (.....) Partisi, her zaman bu hedefi gözetir, ilerde insanoğlunun erişeceği komünist toplumun prototipini kendi bünyesinde ve emekçi katmanlarda oluşturmaya azami özen gösterir.

Parti kendini insanlığın bu güne dek yarattığı tüm değerlerin mirasçısı ve geleceğe aktarıcısı olarak görür, insanın çok boyutlu gelişkinliğinin ve yaratıcılığının, ancak insanlığın yarattığı değerlerin hazmedilmesiyle ve toplumsal ilerlemenin bu temelde geliştirilmesiyle mümkün olduğuna inanır.

Bu bakış açısıyla (.....) Partisi:

--İnsan haklarını bir bütün olarak savunur, bunların daha geliştirilmeleri ve çalışan insanların bu haklardan sonuna kadar yararlanmaları için mücadele eder;

--Dünyada barışın korunması ve kalıcılaştırılması için çaba sarfeder, uluslararası anlaşmazlıkların müzakereler yoluyla çözümünü öngörür;

--Sınıfsız komünist toplumda hayat tarzı haline gelecek olan demokrasiyi savunur, çalışan insanların demokratik hak ve özgürlüklerin esas sahibi olmaları ve demokrasinin bizzat onlar tarafından hayata geçirilmesi için uğraş verir;

--Kapitalizmin yol açtığı her türlü yabancılaştırmanın giderilmesini öngörür, kapitalizmin aşılmasıyla birlikte insanın işine , üretime, topluma yabancılaştırmasına yol açabilecek faktörlerin etkisizleştirilmesi için savaş verir;

--İnsanı gerçek anlamda insan yapacak olanın, onun etik, estetik ve kültürel çok yanlı gelişmesi olduğu inancıyla, bu alanlarda insanlık tarihinden süzüle gelen değerlerin daha da derinleştirilmesi ve tüm çalışanların bu değerlerle azami donatılmasını sağlayacak bir politika izler.

Türkiye başlıca iki ulusun yaşadığı çok uluslu bir ülkedir. Dünyadaki her halk gibi Kürt halkı da kendi kaderini yine kendisinin tayin etmesi hakkına sahiptir. Kürt halkı dilediğinde ayrılıp kendi devletini kurabilmelidir

(.....) Partisi Kürt halkının bu en temel insanı hakkını savunur, bu hakkın kabul edilip savunulmasını demokrasinin bir gereği olarak görür.

Ayrılıp kendi devletini kurmak hakkına sahip olmak mutlaka bu hakkın kullanılacağı anlamına gelmez. Emperyalizme ve büyük sermayenin egemenliğine karşı verilen mücadelede Türk ve Kürt, her iki halkın birlikte saf tutmaları, mücadeleyi beraberce yürütmeleri başarının önde gelen şartlarından birisidir. (.....) Partisi, gerek emekçi halkın iktidarı için verilmekte olan mücadelede, gerekse emekçiler iktidarında sosyalist kuruluşun başlatılıp geliştirilmesi sürecinde Türk ve Kürt halklarının eşit haklı beraberliğini savunur.

Finans kapital zümresinin başını çektiği, emperyalizme bağımlı egemen güçler ittifakı ile çalışan halk arasındaki çelişki giderek daha keskinleşiyor. Orta tabakalar da bu gelişmeden zarar görüyorlar, onların da çıkarları egemen güçler ittifakının iktidardan uzaklaştırılmasında somutlanıyor. Bu şartlarda (.....)Partisi'nin devrimci hedefi, emekçi halkın iktidarı ele geçirmesi ve emperyalizmle her türlü bağımlılık ilişkisinin kesilmesi, tekellerin egemenliğine son verilmesi, Kürt halkının kendi kaderini tayin edeceği özgür ortamın yaratılması, emekçilerin bütünüyle inisiyatif sahibi olacakları demokrasinin hayata geçirilmesi, böylece sosyalist sosyo-ekonomik formasyonun oluşturulması sürecinin başlatılması olarak beliriyor. (.....) Partisi bu devrimci hedef doğrultusunda kararlı bir mücadele yürütür, mücadeleye yığınları kazanmak için azami çaba sarfeder, orta katmanların tarafsızlaştırılmalarına imkan sağlayacak bir politika izler emperyalizme ve işbirlikçi egemen güçlere karşı verilmekte olan mücadeleleri destekler, bu mücadeleleri yürütenlerle güçlerin birleştirilmesi için uğraş verir.

EMEKÇİ İKTİDARININ GÖREVLERİ

(.....) Partisi'nin hedefi işçi sınıfımızın önderliğinde emekçi halk iktidarının kurulmasıdır. Bu iktidar şu köklü dönüşümleri gerçekleştirecektir:

- Emperyalizme bağımlılığa son verilmesi

- o NATO dahil, emperyalist saldırı paktlarından çıkılacaktır,
- o Emperyalizme bağımlılığa yol açan, askeri, siyasi ekonomik ve kültürel kili anlaşmalar iptal edilecektir,
- o Ülkemizin toprakları tüm yabancı üs, tesis ve askeri birliklerden arındırılacaktır,
- o Yabancı sermayenin ülke ekonomisine azami katkısını sağlayacağı tedbirler alınacaktır,

-Barışın Korunması ve Güçlendirilmesi

- o Dış politikanın temelini barış oluşturacak, dünya barışının korunması ve kalıcılaştırılması için çaba gösterilecek, yeryüzünün nükleer silahlardan arındırılması başta olmak üzere barış uğruna tüm girişimlere azami katkıda bulunulacaktır. Bütün askeri blokların karşılıklı dağıtılması savunulacaktır.
- o Bütün komşularımızla dostluk temelinde bir dış politika izlenecek, halkların kardeşliği esas alınacak, bu kardeşliği geliştirici karşılıklı her türlü ilişkilerin yoğunlaştırılması için uğraş verilecektir.

- o Uluslararası anlaşmazlıkların görüşmeler yoluyla çözüme ulaştırılmasını öngören ve teşvik eden bir dış politika izlenecektir.
- o Yeni sömürgeciliğe karşı uluslararası dayanışma içinde olunacak, gelişmekte olan ülkelerin sorunlarının çözümü için bu ülkelerle birlikte davranılacaktır.
- o Dünyanın sağladığı doğal imkanların sorumsuzca sömürülmesine karşı çıkılacak, uluslararası platformda tabii çevrenin korunması savunulacak bu doğrultudaki girişimlere azami katkıda bulunulacaktır.

- Ekonominin Emekçi Halkın Çıkarları Doğrultusunda Yeniden Düzenlenmesi

- o Büyük üretim ve dolaşım araçları kolektif halk mülkiyetine geçirilecektir.
- o Halkın hayati gereksinimlerine öncelik veren, refahın yaygınlaştırılmasını öngören, kapitalist pazarın anarşisini önleyen bir merkezi planlama uygulanacaktır,
- o Toprak ve tarım reformu ile isteyen köylü yeterince toprak sahibi yapılacak, köylü gerekli teçhizat ve üretim teknikleri ile donatılacaktır,
- o Orta ve küçük sermaye sahiplerinin, merkezi planlamanın hedefleri doğrultusunda üretimlerini düzenlemeleri için gerekli teşvik ve yönlendirme tedbirleri alınacaktır,
- o Dış ticarete özel sermayeye yer verilmeyecektir.
- o Kollektif halk mülkiyeti altındaki üretim kuruluşlarında, çalışanlar söz ve karar sahibi olacaklardır,
- o Hızlı ekonomik gelişme uğruna doğal kaynakların sorumsuzca sömürülmesine yol açacak girişimlere yer verilmeyecek, ne pahasına olursa olsun tabii çevrenin korunmasına özen gösterilecek, mevcut tahribatı en kısa zamanda giderecek tedbirler alınacak, tabiatla insan arasındaki uyumun sürekliliği sağlanacaktır.

- Demokrasinin Tüm Halka Maledilmesi

- o Çalışan halkın tüm temel hak ve özgürlüklerini garanti altına alan bir anayasa yapılacaktır,
- o Toplumun yönlendirilmesine, her kademedeki kitlelerin azami katılımını sağlayacak düzenlemeler yapılacak, çalışan insanlar toplumun gidişini bizzat kendileri belirleyeceklerdir,
- o Devlet mekanizması, her kademedeki ve her kurumuyla, çalışan halkın yönetiminde ve denetiminde olacaktır,
- o Yasama, yürütme ve yargı mekanizması, her kademedeki universal seçme ve seçilme esaslarına göre belirlenecek, seçilenler oy çoğunluğuyla görevden geri alınabilecektir,
- o Faşist, ırkçı, savaş kışkırtıcısı türünden, insanlık suçu sayılanlar dışında tüm siyasi görüş ve eğilimler düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne sahip olacaklardır,
- o Laiklik ilkesi titizlikle uygulanacak, din ve mezhep üzerinde baskı bulunmayacaktır,
- o Radyo ve televizyon kurumlarının halk denetiminde özerkliği sağlanacaktır,

- Irkçılığa ve Şovenizme son verilmesi

- o Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı tanınacaktır,
- o Kürt halkı, Türk halkıyla birlikte aynı devlet içinde bulunmayı seçtiği takdirde, devlet mekanizması her iki halkın eşitliği temelinde düzenlenecektir, bu kapsamda Kürt halkı her türlü ulusal ve demokratik hak ile donatılacaktır,
- o Kürdistan'ın ekonomik geriliğini telafi eden bir politika izlenecektir.

- Sosyal Görevler

- o İşsizliğe son verilecektir,
- o Ücretlerin tespitinde "herkese emeği kadar" ilkesi esas alınacaktır,
- o Çalışma süresi kademeli olarak ve devalı kısaltılacak çalışma süresi dışında kalan zamanın, insanın çok boyutlu gelişimine azami hizmet edecek şekilde değerlendirilmesini mümkün kılacak maddi-kültürel donanım sağlanacaktır.
- o Eğitim her kademede, devlet veya halk kuruluşları tarafından bedelsiz sağlanacaktır. Yetişkin eğitimi de etkin bir programla ele alınacak, okuma yazma bilmeyen tek kişinin kalmaması hedeflenecektir,
- o Bütün çalışanlar emeklilik hakkından yararlanacak, bedeni yetersizlikleri olanları geçimini devlet temin edecektir.
- o Kol ve kafa emeği arasındaki farkın ortadan kaldırılmasını mümkün kılacak tedbirler alınacaktır,
- o Şehir köy ayrımının giderilmesi doğrultusunda bir toplumsal gelişme politikası izlenecektir,
- o Kadın özgürlüğü ilke alınacak, kadın-erkek eşitsizliği giderilecek, fuhuşa son verilecektir,
- o Ülkenin geleceği olan genç nesillerin maddi ve manevi her bakımdan en iyi yetişmelerini sağlayacak girişimler gerçekleştirilecektir,
- o Çocukların her türlü baskı ve mahrumiyetten azade büyümeleri sağlanacaktır.

(.....) Partisi bu programını her zaman savunur, bu programda yer alan görev ve hedefleri savunanları destekler, onlarla işbirliği yapmak için çaba gösterir, bu programın uygulanacağı emekçiler iktidarının gerçekleşmesi için mücadele eder.

(.....) Partisi emekçilerin iktidarına giden yolun sabırlı ve kararlı bir mücadele ile döşenmesi gerektiği bilinciyle davranır.

(.....) Partisi, emekçi iktidarının yolunu açacak mücadelenin, bu programın tamamlayıcısı olan..... programı esasları dahilinde düzenler ve yürütür.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİNE KAKFI

Ek 3a

TSİP'li Komisyon Üyesinin Programın 1. Bölümüne İlişkin Hazırladığı Taslağın 3. Sayfasının 8. Paragrafından İtibaren Olan Bölümünün Yeniden Düzenlenmesi, ve Tartışmaların Devamını Sağlamak Amacıyla TBKP'li Bir Komisyon Üyesinin Önerdiği Tartışma Şeması ve Başlıkları

3. sayfanın 8. paragrafından itibaren tasarının şöylece düzenlenmesi tartışmayı ve uzlaşmayı kolaylaştırıcı görülmektedir.

Partinin devrimci hedefi, emekçi halkın, çalışanların çoğunluğunun iktidarı ele geçirmesidir.

Çalışanların iktidarı, kapitalizm çerçevesinde o güne kadar yürütülen barış ve demokratikleşme mücadelesinden arta kalan (NATO'dan çıkmak, Kıbrıs'tan çekilmek, demokratik bir anayasa, dış borç sorunu, toprak reformu, Kürt ulusal sorununun çözümü vb. gibi) ne varsa, bütün genel demokratik, anti-emperyalist ödevleri çözecektir.

Devrimci iktidar, sosyalist dönüşümleri her alanda yürürlüğe koyabilmek için, bu dönüşümlerin önündeki engelleri ortadan kaldıracak, sosyalizme geçişin, somut, ulusal yollarını, biçimlerini, metotlarını partinin, -öteki devrimci güçlerle birlikte-, yönlendirici öncülüğünde hazırlayacak, hayata geçirecektir.

Çalışanların iktidarı Türkiye'de, insanın insanı sömürsüne son verecek, sosyal adalete, ulusal eşitlik, ve kadınların kurtuluşuna, kültürel gelişmeye yönelecek, sosyalizmin inşasına başlayacaktır. Türkiye'de sosyalizm ulusal renkler taşıyacak, aynı zamanda dünya sosyalizminin bütün başarılı deneylerinden yararlanılarak kurulacaktır. Türkiye'de sosyalizm, çoğulcu, sosyalist demokrasi ile, emekçilerin, aydınların her alanda devlet, toplum, ekonomi, kültür hayatına aktif katılımlarıyla, bizzat onlar tarafından yaratılacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH

Ek4

TBKP'li Komisyon Üyesinin Programın 1. Bölümüne İlişkin Alternatif Taslağı

PROGRAM TASARISI ÖNERİSİ

Giriş: (Yazılmadı)

ÇAĞIMIZ DÜNYASI

Çağımız dünyası, bir yandan insanlığın sosyalizme geçişi ve toplumsal ilerleme süreçleriyle öte yandan tüm insanlığın varlığını, insan uygarlığının devamını ilgilendiren dünya çapındaki keskin sorunların çözümü uğrunda mücadelelerle belirleniyor.

İnsanlık tarihindeki son sömürü düzeni olan kapitalizm, 20. yüzyılın başlarında emperyalizm aşamasına girdi. Bu, tüm emekçiler, uluslar için baskı, aşırı sömürü, zorbalık, tüm insanlık için barbarca savaşlar dönemi oldu. Aynı zamanda emperyalizm çağında, tüm dünyada sosyalizmin maddesel önkoşulları oluştu, sosyalist devrimin nesnel ve öznel koşulları olgunlaşmaya başladı.

Sosyalizm 1917 Büyük Ekim Devrimiyle birlikte, tarihte ilk kez gerçeklik haline geldi. İnsanlık için reel bir alternatif oldu. Emperyalizmin her türlü engellemelerine, bir dizi öznel ve nesnel zorluklara rağmen, sosyalizm varlığını koruyabildi ve güçlenmeye devam etti. İkinci dünya savaşında faşizmin yenilgiye uğratılmasından sonra, daha bir dizi ülke sosyalizme geçti. Sosyalizm bir dünya sistemi haline geldi. İki sistem arasında nükleer-askersel stratejik bir denge oluştu. Öte yandan emperyalizmin sömürge sistemi çöktü. Bir dizi ülke siyasal bağımsızlığına kavuştu. Kapitalist ülkelerde işçi sınıfı ve emekçiler tekellere ve gericiyle karşı mücadelede önemli kazanımlar elde ettiler.

Sosyalizmin kapitalizm karşısındaki tarihsel üstünlüğü kanıtlanmıştır. İnsanlığın sosyalizme geçişi tarihsel olarak durdurulamaz.

Günümüzde sosyal gelişmenin güçleri genişledi. Dünya sosyalizmi, komünist ve işçi hareketi, kurtulmuş ülkeler halkları ve yığınsal demokratik hareketler, sosyal gelişmenin başlıca itici güçleridir. Kapitalist ülkelerde emek ile sermaye; kurtulmuş ülkelerle emperyalizm; sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişkiler sürüyor. Sosyalist olmayan dünyada işçi sınıfının, emekçilerin, halkların mücadelesi, tekellerin egemenliğini, militarizmi, yeni sömürgeciliği hedef alıyor.

İnsanlığın sosyalizme geçişinin uzun ve çelişkili bir tarihsel dönemi kapsayacağı ve bugüne kadar olandan farklı bir yol izleyeceği şimdi daha açık ortaya çıkmıştır. Bu geçiş süreci, karşıt toplumsal sistemlerin tarihsel yarışma içinde yanyana uzun bir süre yaşayacağı, birbirlerini sürekli etkileyeceği karmaşık uluslararası bir ortamda ve içinde yaşadığımız nükleer-uzay devri gerçekliğinin etkileri altında yeni özellikler kazanmaktadır.

Bilimsel-teknik devrimin hızlı ilerlemesi, üretimin ve iletişimin uluslararasılaşması, çağımıza özgü çelişkileri bağrında barındıran dünyamıza, giderek daha bütünsel bir nitelik kazandırıyor.

İnsan varlığı ve uygarlık, günümüzde benzeri görülmedik tehlikelerle karşı karşıyadır. Nükleer bir savaş insan türünün sonu olacaktır. Doğanın tahribi, bir çevresel felaket tehlikesi yaratmaktadır. İnsanlığın büyük çoğunluğu açlık, mutlak yoksulluk, salgın hastalıklarla boğuşuyor. Gelişmekte olan ülkelerin mali sömürüsü öylesine yoğunlaştı ki, ödenemez hale gelen borçlar tüm dünya ekonomisini de tehdit etmeye başladı. İnsanlık kültürüne, hümanist değerlere yönelik saldırılar, insanın kendisine, doğaya ve geleceğe karşı ahlaki sorumluluk bilinci ve duygusunu yıkacak boyutlara ulaştı.

Olağanüstü keskinleşen bu sorunlar, tarihsel olarak kapitalizmin bugünkü türde gelişmesinin ve sosyalizmin de onunla eşitsiz koşullarda yarışa sürüklenmesinin sonucu ortaya çıktılar ve iki sistemin işbirliği dışında çözülemez nitelik kazandılar. Bu sorunların çözümü, felsefi, politik, sosyal farklılıkları aşan geniş bir sağduyu koalisyonunu ve kitlelerin aktif katılımını gerektiriyor. Tüm bu sorunlara yeni bir düşünce tarzı ile bakışın kitlelere, tek tek bireylere, partilere, devlet adamlarına egemen olması uygarlığın devamı bakımından büyük bir önem kazanmıştır.

İnsan soyunun ve uygarlığın devamını güvenceye almak için barışın korunması ve öteki global sorunların çözümü vazgeçilmez, ertelenemez hale gelmiştir. Aynı zamanda bu sorunların çözümü, toplumsal ilerlemenin ve sosyalizme yönelişin mutlak önkoşulu olmuştur.

Toplumsal ilerlemenin temel ölçütü insandır, onun varlığının korunması, bireysel çok yönlü gelişmesidir. Dünyamızın bugünkü durumu, böyle bir ilerlemeye köstek oluyor. Şimdi tüm dünyanın topyekün yenilenmesi gerekiyor. İnsanlık yüzyıllardır hayal ettiği ideallerden büsbütün yoksun olmamak için, bugün zor koşullarda ve acilen bu idealleri gerçeklik haline getirme ödeviyle yüzyüze gelmiştir. Kalıcı barış, şiddetten arınmış bir dünya, devletlerarası hertürlü ilişkilerin demokratikleşmesi, insan doğa ilişkilerinin uyumlaştırılması ve benzer amaçlar, günümüz insanlığının ortak gündemine girmiştir.

Dünya, diyalektik ilişki içindeki sınıfsal ve genel insani sorunların çözümü için olgunlaşıyor. Bu durum, marksizmin insanlığın barış ve sosyalizm yönündeki ilerlemesi ile ilgili öngörülerini yeni tarzda doğruluyor.

Günümüz Türkiye'si:

Bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu, Büyük Ekim Sosyalist Devrimiyle başlayan insanlığın sosyalizme doğru ilerleyiş dönemindeki ilk muzaffer ulusal kurtuluş savaşlarından birinin ürünüdür.

Emperyalizmin yarı-sömürgesi olan feodal Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşüyle birlikte, Türk ve Kürt halkları, emperyalizmin boyunduruğuna karşı ayaklandı. Türk, Kürt aydınlarının, emekçilerinin kahramanca mücadeleleri ve ilk sosyalist devletin, Sovyet Rusya'nın yardımlarıyla **ulusal kurtuluş savaşı zafere ulaştı.**

Geçmişin ağır mirasının yükü altında Türkiye kapitalizm yönünde ekonomik, sosyal, kültürel çelişkili bir gelişme sürecine girdi. Türkiye'de kapitalizmin tüm tarihi, emekçi halk için amansız sömür, adaletsizlik ve baskı tarihidir. Bu tarih ülkenin iki kez savaşa itildiği, üç askeri darbeden geçtiği, ulusal düşmanlıkların, sosyal sınıfsal mücadelelerin, ulusal ezgi ve kırımların, terörizmin ve politik istikrarsızlıkların tarihidir. Ülke tarihinde elde edilen bütün kazanımlar, demokratik özgürlüklerden, ülkenin ekonomik gelişmesine; demokratik reformlardan bilimsel, kültürel ilerlemeye kadar herşey, ülkemizin yurtsever aydınlarının, bilim adamlarının, işçi sınıfı ve tüm çalışanların emekleri ve mücadelelerinin ürünüdür.

Günümüz Türkiye'sinde kapitalist üretim tarzı egemen hale gelmiştir. Tekelleşme ve devlet tekel kapitalizmi süreçleri gelişmekte, uluslararası tekellerle yerli tekellerin iç içe geçme, dünya kapitalizmiyle bütünleşme süreçleri hız kazanmaktadır. Burjuvazinin sıralarından sivrilen büyük ve tekelci sermaye egemen güç durumuna geldi. Aynı zamanda, çekirdeğini endüstri proletaryasının oluşturduğu işçi sınıfı büyüdü. Kapitalizm kendisine has tüm çelişkileri üretti. Böylece, kapitalizmin marksizm tarafından keşfedilen genel yasalıkları, Türkiye'nin gelişmesinin temel doğrultusunu belirledi. Ülkemizde, sosyalizm için gerekli asgari maddesel önkoşullar genel olarak oluştu.

Nevar ki, kapitalizmin gelişmesi, onun tarihsel olarak geç oluşmasının başlıca özelliklerini ortadan kaldıramadı. Ülkenin ekonomisi, kendi başına genişletilmiş yeniden üretim yapamaz şekilde bağımlı hale geldi. Ekonominin - kapitalizm öncesi kalınlardan yaygın küçük üretime kadar-türdeş olmayan geri yapısı yokedilemedi. Sınıfsal ayrışma süreci devam etmekte, bir yandan ticari ve mali sermayenin en asalak, vurguncu biçimleri sürekli ortaya çıkmakta, öte yandan, işçi sınıfının çevresinde geniş bir yarı-proleter ve işsizler yığını birikmektedir. Politik parti ve akımların da evrimi devam etmektedir.

Türkiye'de kapitalizm, keyfi, baskıcı, aşırı merkezîyetçi ve bürokratik geleneksel devlet kurumuna dayanarak gelişti. Giderek devlet, Türk ve Kürt emekçi ve aydınları üzerinde, az sayıda holding sahibi ailenin, onlarla iç içe geçmiş militarist ve teknokrat zümrenin, oligarşik egemenlik arasına dönüştü.

Kapitalis gelişmeyi emperyalist sermayenin desteğine bağlayan burjuvazinin NATO'ya giriş kararı ile birlikte, Türkiye'nin uluslararası arenadaki yeri ve rolü emperyalizm yararına kökten değişti. Türkiye, üçüncü sınıf, bağımlı bir devlet olarak saldırgan emperyalist kamp içinde yer aldı.

Kapitalizm, ulusal eşitsizliği ve ezgiyi ortadan kaldırma yeteneğinde olmadığını göstermiştir. Kürt ulusu üzerinde, şiddete dayalı asimilasyon uygulaması kurumlaşmıştır.

Ekonominin bağımlı ve geri niteliği, emperyalizme askeri-politik bağımlılık, demokrasiden yoksunluk, Türk ve Kürt emekçileri için ağır sosyal sonuçlar doğuruyor. Kadınların eşitsizliği ve aşağılanması sürüyor. Sosyal adaletsezlilik derinleşiyor. Konut, sağlık, sosyal güvenlik, eğitim sorunları ağırlaşıyor. Kültürel gerilik ve ahlaksal bunalım süreçleri gelişiyor.

Sınıfsal ve ulusal boyutlu tüm bu sorunlar, dünya ölçüsünde genel insani sorunların öne çıkmasıyla, yeni özellikler kazandı, daha da karmaşılaştı.

NATO'ya, Amerikan askersel üslerine, bunların ülkeyi kendi iradesi dışında savaşa sürükleme tehlikesine karşı mücadele, tüm nüfusun varlık-yokluk sorunu haline geldi, bölge ve dünya barışını koruması mücadelesiyle birleşti. Ülkenin NATO zincirinden kurtuluşu, NATO ve Varşova bloklarının karşılıklı olarak

tasfiye edilmesi perspektifiyle bağlandı.

Ekonomik gelişmeyi köstekleyen başlıca faktörlerden, ağır askersel harcamalar ve dış borçlar sorunu, dünya ölçüsünde genel ve tam silahsızlanma ve yeni ekonomik düzen sorununun bir parçası haline geldi.

Kürt ulusal sorunu giderek uluslararası bir karakter kazandı, acilleşti ve bu sorun doğrudan doğruya bölge barışının ve genel insan hakları mücadelesinin ayrılmaz parçası oldu.

Ülke insanları, dünya ölçüsündeki çevre sorunlarının ve kültürel değerlerin tahribi sorunlarının artan olumsuz sonuçlarıyla yüzyüze gelmeye başladı.

Böylece, kapitalizm çerçevesindeki reformlar ve toplumsal ilerleme yönündeki mücadele ile genel insanı sorunların çözümü mücadelesi diyalektik şekilde birleşti.

En başta Türkiye'nin savaşa sürüklenmesi ve bir nükleer savaşta ilk hedef haline gelmesini önlemek, tüm nüfusun sorunu olmuş, aynı zamanda Türkiye'nin kendi başına çözemeyeceği bu sorunlar, kapitalist ülkelerde, gelişmekte olan ülkelerle ve sosyalist ülkeler işbirliğini zorunlu kılmıştır.

En başta silah harcamalarının kısılması ve dış borç sorunu, işçi sınıfı açısından sosyal sorunların çözümü için mücadelenin temel konusu olmuştur.

Ve nihayet barışın korunması ve global sorunların çözümü, ülkemizde toplumsal ilerlemenin ve sosyalizme geçişin mutlak önkoşulu haline gelmiştir.

Günümüz dünya ve Türkiye gerçekleri, partinin bugünkü ve gelecekteki mücadele amaçlarını, bu amaçlara ulaşmanın yol ve biçimlerini belirlemektedir.

Partinin barış, demokratikleşme ve toplumsal ilerleme mücadelesindeki görevleri:

Parti halk için vardır. Toplumsal gelişmenin her evresinde parti halkın mücadelesinin ön saflarında yer alacaktır.

Parti sosyalist amacını gözardı etmeksizin, kapitalizm koşullarında da emekçilerin en yakıcı sosyal ekonomik, politik ve kültürel sorunlarının; tüm nüfusun karşı karşıya olduğu global nitelikli sorunların alternatif çözüm yollarını ortaya koyacaktır. Bu alternatif çözüm yolları uğrunda mücadelelerin **başlıca amacı, ülkemizde dünya barışına katkıda bulunmaya, Türkiye'yi bölgede bir barış etkeni durumuna getirmeye, barışçıl ekonomik kalkınmaya, dünyada yeni bir ekonomik düzen davasına yardım etmeye, emekten yana bir sosyal politikaya, gerçekten çoğulcu, parlamenter bir demokrasiye, ulusal ezginin giderilmesine, kültürel ilerlemeye ve bireyin çok yönlü gelişmesine olanak verecek bir yeni politik durum yaratmaktır.** Bu amaçlara, kitlelerin mücadeleleriyle ve mümkün olan en geniş işbirliği ve diyalogla ulaşılabilir.

Partinin değişmez amacı sosyalizmdir.

Sosyalizme ancak kapitalizmin devrimci aşılmasıyla, toplumsal bir devrim süreciyle geçilebilir. Bu sürecin içeriği, temposu ve etapları kapitalizm koşullarında yürütülen reformlar uğrunda mücadelelerin ve demokratikleşmenin derinliği, uluslararası ve ülke içindeki politik güçlerin durumu tarafından belirlenecek; geçmişten arta kalan demokratik ve anti-emperyalist nitelikli ödevleri çözümlenerek sosyalizm yönünde derinleşecektir. Parti devrimci sürecin barışçıl nitelik kazanmasını, değişmez bir mücadele amacı olarak benimsemiştir. Sosyalizm, işçilerin emekçilerin ve aydınların, **yani tüm çalışanların iktidarı** aracılığıyla gerçekleşecektir. Çalışanların iktidarı, tüm sol güçlerin yönlendirici öncülüğünde kurulacaktır.

Çalışanların iktidarında parti, şu temel dönüşümlerin gerçekleştirilmesini kendi programatik amaçları olarak açıklar:

(Yazılmadı)

Parti her durumda, muhalefette ya da hükümetde, kapitalizmde ya da sosyalizmde, aşağıdaki ilke ve genel amaçları dolaysız değerler olarak benimser ve yaşama geçmeleri için çalışır.

İnsan özgürlüğü, bireyin kişisel çok yönlü gelişmesi parti eyleminin derin hümanist içeriğini oluşturan en yüce amaçtır. Toplumsal ilerlemenin temel ölçütü insan, onun özgürce gelişmesidir. Partinin programı ve mücadelesi, insan özgürlüğünün ve kişisel çok yönlü gelişmesinin doğal, toplumsal, maddi ve mânevi koşullarını yaratmak içindir.

Toplumsal özgürlük, kişi özgürlüğünün koşuludur. Fakat kişinin özgür olmadığı bir özgür toplum sayılamaz.

İnsan hakları bölünmez bir bütündür. Hiç bir hak diğeri adına kısılamaz ya da ikincil sayılamaz.

Çalışanların, ezilen ulusların ve kadınların özgürlüğü ve hakları ne birbirinin karşısına konabilir ve ne de bunlar arasında öncelikler vardır.

İnsanın çok yönlü gelişmesinin kültürel şartlarını yaratmak partinin ödevidir. İnsanın evrensel ve ulusal kültürel zenginleşmesi yönündeki çabalar, aynı zamanda bireyin doğaya, ekonomiye, politikaya insanlığın genel çıkarlarını gözeten yeni bir tarzda bilinçli bakışını sağlama, yeni bir düşünce tarzını yaratma çabasıdır.

Barış her zaman komünistlerin idealiydi. Bugün artık, hertürlü ilerlemenin olmazsa olmaz koşuludur. Savaşlar, geçmişte olduğu gibi politikanın başka araçlarla devamı olmaktan çıktı. Parti, toplumsal ilerlemeyi, insanın özgürlüğünü, herkes için insanca bir yaşam kurmayı yalnızca barış koşullarında gerçekleştirmeyi amaçlamıştır.

Sınıf mücadelesinin uygar biçimleri için komünistler aralıksız çaba harcayacaklardır. Hiç bir sınıfsal ya da ulusal çıkar, bölge ve dünya barışını tehlikeye atıcı eylemlerin nedeni olamaz.

İnsan varlığını ve uygarlığı tehlikeye sokan **global tehlikeler** karşısında parti, diğer bütün amaçlar için mücadelelerini, insanlığın ortak çıkarlarını ifade eden amaçlara yönelerek sürdürecektir.

Ulusların özgürlüğü, eşitliği ve kardeşliği partinin başlıca ideallerinden birisidir Bu idealin gerçekleşmesinin temel ilkesi, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin özgürce belirlemeleridir.

Parti ulusal egemenliği, başka devletler karşısında ülkenin toprak bütünlüğünü her koşulda savunacak, pekiştirecektir. Kalkınmış, gelişmiş Türkiye'nin bütün öteki ülkelerle uluslararası arenada eşit haklı yer alması için çalışacaktır.

Parti başka devletlerin Türkiye'nin iç işlerine karışmasına ve Türkiye'nin de diğer devletlerin iç işlerine karışmasına karşı çıkacaktır. Halklararası dostluk ve işbirliğini savunacaktır.

Parti her dönemde, her alanda ve düzeyde **azami demokrasi** için her şeyi yapacaktır. Demokrasi halkın hak tarafından, hak için yönetimidir. Parti, demokrasiye, çoğunluk iradesinin en iyi temsil edildiği bir rejim olarak sahip çıkar.

Birleşmiş Milletler Örgütüncü reddedilen ırkçılık, savaş kışkırtıcılığı dışında bütün politik görüşlerin özgürce ifade bulunduğu, örgütlendiği **çoğulculuk** parti tarafından her zaman savunulacak, hayata geçirilecektir.

Parti, parlamentonun ve öteki temsili kurumların gerçek erk organları olmasını, kuvvetler ayrılığı ve yargı bağımsızlığı ilkesini savunurken, aynı zamanda kitlelerin yerel ve merkezi düzeyde yönetime doğrudan katılımını öngören **doğrudan demokrasi** biçimlerin hayata geçirmek için çalışacaktır.

Herkes yasalar önünde eşittir. Bu ilke hiç bir sınıf, zümre ve kişi lehine ihlal edilemez. Parti hukuk devletinden yanadır.

Parti, bürokratizme karşı her dönemde mücadele edecektir.

Parti sosyal adalet idealinin partisidir. İnsanın insan tarafından sömürülmesinden daha derin bir adaletsizlik olamaz. Parti, insanlığın binlerce yıldır özlemini duyduğu eşitlik idealini gerçeklik haline getirmek için savaşıyor.

En temel alanlarda, **iş, konut, sağlık ve eğitim alanlarında sosyal adaletsizliğe karşı** mücadele etmek ve sosyalizmde herkese iş, herkese konut, herkese sağlık hizmeti ve herkese eğitimde fırsat eşitliği ilkelerini yaşama geçirmek komünistlerin programlarının en önemli ödevidir.

Parti, bu amaçlara, ancak ekonomik temelın gelişmesi oranında ulaşabileceği gerçeğinin bilincindedir. O nedenle parti, ülkenin ekonomik gelişmesi ve bilimsel teknolojik devrimi nolanaklarından en geniş ölçüde yararlanması için çalışacaktır.

Ekonomik kalkınma emekçilerin refahından ayrı düşünülemez, savunulamaz. Ekonomik kalkınma, ulusal egemenliğin, demokratikleşmenin, insan haklarının sınırlanması pahasına sağlanamaz. Ekonomik kalkınma insanın ve doğanın tehdidi pahasına gerçekleşemez. Parti, **ekonomik kalkınmayı Türkiye'nin ve tüm insanlığın bugününe ve yarınlarına karşı derin bir sorumlulukla gerçekleştirmek için mücadele edecektir.**

Bütün bu değerlerin, komünistleri tüm namuslu insanlarla, emeksever, yursever ve insan sever herkesle bugün de, yarın da birleştireceğine parti güveniyor.

Parti şuna inanıyor: Tüm bu amaçlar için mücadele kapitalizm koşullarında kaldığı sürece de boşa gitmeyecek, mücadeleye atılan kitleler çok önemli kazanımlar elde edeceklerdir.

Parti şuna da kesinlikle inanıyor: Bütün bu mücadelelerden er geç sosyalizm doğacaktır.

Komünist partisi

Tarih, sömürü toplumunu edebiyen ortadan kaldırma ve sömürsüz toplumu yaratma görevini işçi sınıfına vermiştir. Bilimsel-teknolojik devrim sürecinde bileşimine yeni ve modern unsurların katılımıyla toplumsal gelişmedeki rolü artan işçi sınıfının tarihsel misyonu da günümüzde genişlemiştir. İşçi sınıfı, kendi kurtuluşunu sağlarken, tüm ezilenleri ve insanlığı kurtarma gibi yüce bir tarihsel görev yükümlenmiştir.

İşçi sınıfının tarihsel görevini yerine getirmesi için, onun siyasal bir örgüte, partiye ihtiyacı vardır. Komünistlerin rolü, işte bu partiyi yaratmak, güçlendirmek ve zafere ulaştırmaktır.

Komünist partisinin, işçi ve emekçi sınıfları sıralarında, toplumsal ilerleme hareketinin içinde, öteki sol partiler karşısında hiç bir ayrıcalığı yoktur, olamaz. Parti, **tüm bu güçler içinde hareketin sınıfsal ve genel insani, ulusal ve uluslararası** tüm çıkarlarını teorik ve politik faaliyeti, pratik kararlılığı, örgütsel yapı ve yaşamı bakımından ifade edebildiği ölçüde özel rol oynar.

Komünist partisi çağdaş bir partidir. Kendisini sürekli yenileme yeteneğinde olan ve bu gücü bilimsel teorisinden, yaratıcı halk hareketine dayanmasından ve demokratik, kitlesel örgütsel niteliğinden alan, işçi sınıfının devrimci partisidir.

Birleşik partinin eylem klavuzu, Marks, Engels ve Lenin'in teorileridir. Parti marksizmi dogmatik olmayan yaratıcı tarzda kavrar ve onu sürekli geliştirmeyi kendi öz işi sayar.

Parti ne kendisini, ne de bir başka partiyi gerçeğin tekeline sahip olarak görmemektedir. Parti kendi çizgisini tamamen bağımsız olarak tayin eder. Aynı zamanda ülke içinde ve dışında tüm marksist ve işçi partileriyle, çevrelerle görüş ve deney alışverişinde bulunur.

Dünya komünist ve işçi hareketinin bir parçası olan parti, tüm dünyadaki barış ve ilerleme güçleriyle **enternasyonalist dayanışma** içinde olur.

Parti politik faaliyetine şemalara göre değil, gerçek durumun somut analizine, bilimsel, ahlaki, kültürel temelde hazırlar. Partinin politikasına tarihsel iyimserlik ve devrimci realizm egemendir. Onun politik faaliyetinin değişmez amacı, iktidarın sömürücü sınıflardan çalışanların eline geçmesidir. Parti her somut dönemde, önüne varolan koşullarda olanaklı en ileri hedeflere ulaşma görevini koyar.

Parti faaliyetinin öznesi, kitlelerdir. Kitlelerin yaratıcı eylemleri, partinin politikasını geliştirmesinin en büyük okulu, sınav alanıdır. Komünistler bu hareket içinde tüm demokratik güçlerle işbirliği yapar, ortak politikaların hazırlanmasına katkıda bulunurlar.

Parti toplum için savunduğu bütün değerlerle kendi parti yapısında ve yaşamında tam bir uyum içinde olur. Bu herşeyden önce, **partinin tüm yapısında, işleyişinde, kararlarında ve eylemlerinde demokrasi ilkelerinin egemen olmasıdır.** Demokrasi parti için taşınması gereken bir yük değil, parti politikasının hayata geçmesinin, partinin hareket birliğini en efektif gerçekleştirmesinin vazgeçilmez koşuludur.

Parti marksizm temelinde farklı yorumlara kapılarını kapatmaz. Hiç kimse Marks-Engels ve Lenin'in görüşlerinin şu ya da bu özel yorumunu değişmez doğrular olarak herkese kabul ettirme hakkına sahip olamaz. Farklı görüşlerin varlığı partinin zayıflığını değil, teorik zenginlik ve yaratıcılığının işaretidir. Farklı görüşlerin parti politikasının geliştirilmesine hizmet edebilmesinin yolu, **parti içinde her düzeyde özgür tartışma ortamı yaratmaya ve çoğunlukça alınan kararların herkes tarafından pratikte sınanmasına** bağlıdır. Bizzat hareketimizin ortak deneyi, giderilemeyen bir çok farklılıkların

pratik tarafından çözüldüğünü gösteriyor.

Ülkenin toplumsal hayatında etkin rol oynayabilmek için parti, **kitle partisi haline gelmeyi amaç ediniyor**. Felsefi, sınıfsal kökenine bakmadan, partiyle birlik olmak isteyen herkese açık bir parti kitleleşebilir. . Partiyi barış ve toplumsal ilerleme ideallerine bağlı namuslu insanlardan ayıran egemen sınıfların **anti-komünist yasaklarını, yalan ve iftiralarını, ve hareketimizin dogmatik ve sekter hatalarını aşarak** parti kitlelerle kaynaşacaktır. Partinin kitleleşmesi, öteki sol partilerin zayıflaması, erimesi yoluyla değil, tüm solun **çeşitlilik içinde birliğini** gerçekleştirme, derinleştirme ve mümkün olan birleşik örgütsel biçimler yaratma süreci içinde gerçekleşecektir.

Birleşik partinin programı budur.

Komünist hareketin tarihi, halkımızın, bu programdaki görüşlerin komünistlerin gerçek inançlarını yansıttığına ve onların bu programı hayata geçirmek için her türlü fedakarlığı göğüsleyeceğine güvenmesi için pek çok kanıt biriktirmiştir. İnançları uğruna can veren, özgürlüklerini yitiren binlerce militan söz ile eylemin birliğinin unutulmaz tanıklarındır.

Parti kendi hatalarını, zayıflıklarını açıkça dile getirmekten hiç bir zaman kaçınmayacaktır, her eyleminden, her uygulamasından yalnız parti üyelerine değil, tüm halka hesap verecek, halkın denetimine açık bir parti olarak kalacaktır.

Bu programın gerçekleşmesi tüm halkın eseri olacaktır.

11 Ekim 1988

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Ek 5

TBKP'li Komisyon Üyesinin Programın 2. Bölümü İçin Taslak Önerisi

-TASLAK-

İKİNCİ BÖLÜM

İçindekiler:

I. Dünyada durum

- I.1. İnsanlığın ortak yaşamsal sorunları
- I.2. Toplumsal ilerleme ve engelleri
- I.3. Bölgemizde durum

II. Türkiye'de durum

- II.1. Emperyalizmin politikası ve Türkiye
- II.2. Yerli egemen güçlerin politikası
 - 2.1. Baskıcı yönetim tarzı
 - 2.2. Ulusal sorun politikası
 - 2.3. Ekonomik politika
 - 2.4. Sosyal politika
 - 2.5. Kültür politikası
 - 2.6. Dış politika

III. Barış ve Demokratikleşme Projesi

- III. 1. Amacı ve yapısı
- III. 2. Hedefler, yönelimler ve talepler

- 2.1. Demokratik bir rejim için
- 2.2. Ekonomik gelişmeye yönelmek için
- 2.3. Halkın yaşam koşullarının iyileştirilmesi için
- 2.4. Köyün demokratik ve sosyal gelişmesi için
- 2.5. Kürt ulusal sorununun çözümü için
- 2.6. Demokratik bir kültür ve eğitim politikası için
- 2.7. Demorkratik bir gençlik politikası için
- 2.8. Kadın özgürlüğü için
- 2.9. Yurtdışındaki göçmenlerin hakları için
- 2.10. Yaşam çevremizin korunması için
- 2.11. Barışçı ve egemen bir dış politika için

IV. Barış ve Demokratikleşme için mücadele çizgisi

DÜNYADA DURUM

İnsanlığın Ortak Yaşamsal Sorunları

Bugün insanlığın varlığı ve uygarlık, yokolma tehlikesiyle yüzyüzedir. Barışın, doğal çevrenin, kültürün, insan haklarının, Üçüncü Dünya'da insan sağlığının ve ulusal ekonomilerin korunması insanlığın ortak yaşamsal sorunları olmuştur. Global sorunların çözümünü günümüzün vazgeçilmez zorunluluğudur. Bu genel insanlık sorunlarının çözümünü başa alan, bu çözümü uluslararası alanda karşıt sistemlerin çatışması yerine karşılıklı çıkarların uyumunda gören bir düşünce tarzının benimsenmesi, bu yönde bir davranış tarzının yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

Nükleer bir savaşı önlemenin karşısında başka bir seçenek yoktur. Barışı korumanın tek yolu karşılıklı güvenliği gözeterek silahsızlanmaktan geçmektir. Bu politika yeryüzünde her görüşten, her inançtan, her sınıftan ve her ulustan tüm sağduyu sahibi insanların politikasıdır. Nükleer bir savaş, ancak tüm bu güçlerin dünya çapında diyalog ve işbirliği ve halk kitlelerinin barışın korunması mücadelesine etkin katılımıyla önlenbilir.

Sosyalist ülkeler, uluslararası bir güvenlik sistemi oluşturma ve yeryüzünü kitlesel kırim silahlarından arındırmaya, askeri düşünce ve silahlanmayı akılcı bir savunma anlayışıyla sınırlamaya, yönelik bir program öneriyorlar. Bu program insanlığa, kalıcı bir dünya barışı yolunda sağlam adımlar atarak 2000'li yıllara girebilme perspektifini açıyor. Kapitalist ülkelerdeki barış hareketi yeni bir yiğinsallık ve zengin bir çeşitlilik kazanıyor. Üçüncü Dünya, özellikle Bağlantısız Ülkeler Hareketi barışın korunmasında giderek artan bir rol oynuyor.

Uluslararası tekellerin sınırsız kar hırsı, emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizmi ve NATO'nun militarist ve gerici politikası, insanlığın varlığına ve uygarlığa yönelik tehlikeleri daha da keskinleştirmektedir. Bu etkenler, global sorunları çözme, en başta barışı koruma yönündeki girişimlerin karşısına temel engel olarak çıkmaktadır. Uzayın silahlandırılması ve nükleer silahların modernleştirilmesi politikası, silahlanma yarışında çok daha tehlikeli bir dönemi başlatmayı amaçlamaktadır.

Buna karşılık, ABD ve SSCB arasında nükleer silah dengesinin düzeyini indirme yolunda atılan adımlar, bölgesel çatışma noktalarında politik çözümlere yönelişler, uluslararası ilişkilerde yeni bir anlayışın güç kazanmakta olduğunu gösteriyor. Barışı korumak için karşıt sistemler arası bir güvenlik ortaklığı anlayışının yerleşmesi, insanlığın ortak yaşamsal nitelikte diğer sorunlarının çözümü için de daha elverişli koşullar hazırlayabilin.

Toplumsal İlerleme ve Engelleri

Sömürüyü ortadan kaldıran sosyalizm, kapitalizmde çözümsüz olan bir dizi sorunu emekçilerden yana çözmeye yetenekli olduğunu göstererek kapitalizm karşısındaki tarihsel üstünlüğünü kanıtlamıştır. Kapitalist ülkelerdeki işçi hareketi, Üçüncü Dünya halklarının ulusal egemenlik ve ekonomik gelişme mücadelesi, çeşitli alanların toplumsal demokratik kitle hareketleri toplumsal gelişmenin dinamik güçleri olduklarını göstermişlerdir.

Günümüzde bilimsel teknik devrimin baş döndürücü bir hızla gelişmesi ve üretimin giderek artan ölçüde uluslararası bir nitelik kazanması çok yönlü toplumsal değişimlere yol açmaktadır. Bu değişimlerin toplumsal ilerlemeye dönüşmesi zorluklarla karşılaşmaktadır. Öte yandan global sorunlar da toplumsal ilerlemenin önünü tıkamakta, sosyalizm, nesnel ve öznel etkenlerin sonucunda bugün gelişmesini engelleyen sorunlarla yüzyüzedir. Sosyalist ülkelerin bu sorunları çözmek için başlattıkları yenilenme ve reform girişimleri toplumsal gelişmenin tüm güçleri için önem taşımaktadır. Sovyetler Birliği'nde demokrasinin kapsamlı bir şekilde geliştirilmesi, sosyalizmin insancıl niteliğinin belirginleştirilmesi, kültürel

yaşamın zenginleştirilmesi, toplumda bireyin rolünün artırılması, kapitalist ülkelerin emekçileri ve tüm dünya halkları için toplumsal ilerlemeye ve sosyalizme yönelişin çekiciliğini yükseltmektedir.

Gelişme potansiyeli tükenmemiş olmakla birlikte kapitalizm, iç çelişkileri ve yapısal yetersizliklerinin yanısıra yeni-tutucu politikanın daha da ağırlaştırdığı derin sosyal sorunlarla karşı karşıyadır. Nükleer silahlanmanın daha üst bir aşamasına yönelik militarist politika, baskıcı, otoriter yöntemler bu sorunları keskinleştirmektedir.

Emperyalizm özellikle ABD emperyalizmi nükleer silahlanmanın bedelini yeni sömürgecilik sistemiyle Üçüncü Dünya ülkelerine ödetme yolunu izlemektedir. Ayrıca uluslararası ekonomik ilişkilerdeki adaletsiz düzenin sonuçları da buna eklenerek, bu ülkeler ödenmesi imkansız bir borç yükünün altına sokulmuştur.

Kapitalist ülkelerde işçi hareketinin özellikle modern teknoloji ile bağlı kesimlerinin toplumda ağırlığı artarken, barış hareketi ve diğer demokratik kitle hareketleri geniş bir toplumsal yelpaze temelinde canlı bir hareketlilik göstermektedir. Üçüncü Dünya ülkeleri ve halkları, ulusal egemenliği güçlendirme, borçlanma sorununa çözüm bulma ekonomik gelişmeye yönelme ve demorkatikleşme yolunda mücadele ediyor ve adımlar atıyorlar.

Global sorunların çözümünde olduğu gibi toplumsal ilerlemenin önündeki temel engel de uluslarötesi tekellerin sınırsız kar hırsı ve emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizmi ve NATO'nunu militarist ve gerici politikasıdır.

Bölgemizde Durum

ABD emperyalizminin militarist ve gerici politikası sosyalist ülkeler karşısında askeri üstünlük sağlamaya, dünyaya egemen olmaya, ilerici güçlerden "toplumsal öç almaya" yöneliktir. Bu politika Balkanlar, Doğu Akdeniz, Yakın ve Orta Doğu bölgesinde de etkisini göstermektedir. ABD emperyalizmi bölgede özellikle askersel-politik varlığını güçlendirmeyi, İsrail ve diğer gerici rejimlerle işbirliğini derinleştirmeyi, NATO'nun hareket alanını bölgeye yaymayı, bölge sorunlarına kendi yararına çözümler dayatmayı amaçlıyor. Bu politikanın temel yöntemi "Böl ve yönet", temel aracı ise barış ve demokrasi güçlerini zayıflatmak amacıyla bölge ülkelerinin arasındaki ilişkileri ve iç durumların istikrarsızlaştırmaktır.

ABD emperyalizminden destek alan İsrail'in işgalci politikası, bölgede sürekli bir çatışma kaynağı oluşturmaktadır. Birçok ülkeye bölünmüş Kürtlerin ulusal haklarından yoksun bırakılması sorunu güncellik kazanmıştır. Radikalleşen İslam hareketlerin değişik yönleriyle hesaba katılması gereken bir etken olmuştur. NATO çıkarları yönünde müdahalelerle çıkmaza giren Ege ve Kıbrıs sorunları çözüm beklemektedir. Dünyanın en hızlı silahlanın bu bölgesindeki askeri yoğunlaşma gerginliği artırmakta sorunların çözümünü güçleştirmektedir.

Bu zorluklar ve sorunlar çerçevesinde bölgedeki ülke ve halkların barış, ulusal egemenlik ve demokratik gelişme için verdikleri mücadele daha da bütünleşmektedir. Bu temelde Filistin sorunu ve tüm ulusal sorunların adil bir politik çözüme kavuşmasının koşulları olgunlaşmaktadır.

TÜRKİYE'DE DURUM

Emperyalizmin Politikası ve Türkiye

Türkiye, ABD emperyalizmi ve NATO'nun stratejik planlarında sosyalist ülkelere ve bölgeye sıçrama tahtası olarak önemli bir yer tutmaktadır. ABD emperyalizmi, ülkemizin dış ve iç politikasına, ekonomisine, kültürel yaşamına müdahale etmektedir. Ülkemizin emperyalizme çok yönlü bağımlılığı ve NATO üyeliği, Türkiye'yi bu müdahale ve baskılara açık tutmakta, ulusal egemenliği sınırlamaktadır.

12 Eylül döneminde ABD emperyalizmine daha sıkı bağlı militarist güçlerin iktidara el koymasıyla bağımlılık ilişkileri daha tehlikeli bir nitelik almıştır. Pentagon Türkiye'yi bölgede egemenliğini daha artırmaya yönelik planlarında tam bir araç gibi kullanmak istemektedir. Bu doğrultuda ABD'nin ülkemizdeki askeri konumu güçlendirilmiş, topraklarımızda yeni ABD üsleri kurulmuş, SEİA anlaşmasıyla ABD-Türkiye askeri işbirliği sıkılaştırılmıştır. Böylece Türkiye, dünya ve bölge barışının çıkarlarıyla daha da az uyuşan bir konuma sürüklenmektedir. Topraklarımızdaki ABD nükleer silahları bugün ülkemizi nükleer bir savaşın ilk hedeflerinden birisi haline getirmektedir.

Ülke ekonomisi, IMF ve Dünya Bankası'nın şart koştuğu önlemlerle uluslararası tekellerin sömürü mekanizmasına daha sıkı bağlanmakta, emperyalizmin borç kısınacına daha fazla girmektedir. Bağımlı bir silah sanayi kurma girişimiyle emperyalist silah tekellerinin ekonomik yaşamdaki etkisi artmaktadır. NATO planları doğrultusundaki yüksek silahlanma harcamaları ülkenin ekonomik gelişmesini engellemektedir. Bütün bunların sonucunda yatırıma ve sosyal amaçlara ayrılabilir fonlar uluslararası mali sermayenin kasalarına akmaktadır.

Emperyalist kitle haberleşme araçlarının etkisi kitlelerin bilinci ve ruhu üzerinde olumsuz sonuçlara yol açmakta, kültürel değerler baltalanmakta, sıkı bir Amerikan yaşam tarzı egemen kılınmaya çalışılmaktadır.

YERLİ EGEMEN GÜÇLERİN POLİTİKASI

Baskıcı Yönetim Tarzı

Türkiye'de oturmuş bir burjuva demokratik rejimi varlık gösterememiştir. Baskıcı yönetim tarzı Cumhuriyet döneminin süreklilik gösteren bir unsurudur. Bunun bir nedeni, kapitalizmin ve burjuva toplum ilişkilerinin gecikerek ortaya çıkması ve geleneksel toplum yapısıyla içiçe gelişmesidir. Bunun sonucunda otoriter yapı ve unsurlar varlığını korumuşlardır. Bir diğer neden de güçlü devlet anlayışının emperyalizmin militarist ve gerici ideolojisiyle beslenmesidir. "Tepeden politika" uygulamalarının ve kitlelerin politikadan dışlanmasının ülkemizde tarihsel kökleri vardır.

60'lı yıllardan sonra ekonomik istikrarsızlığın süregelenleşmesi ve egemen güçlerin iç çelişkilerinin artması koşullarında ordu yönetimi emperyalist destekli darbelerle politikaya müdahale temeye başladı. Egemen güçlerin eskiden önde duran grubundan bağımsız yapılan bu darbelerle önce çıplak diktatörlük kurularak katılım isteyen demokrasi güçleri susturulmaktadır. Daha sonra da, öne çıkan yeni bir grubun ağırlığında kurulan iktidar blokuna destek veren ordu yönetimi, dar bir parlamenter çerçevede rejimi sürdürmenin koşullarını hazırlamaktadır.

12 Mart darbesi ile onu tamamlayan ve emperyalizmin güdümünde tırmandırılan terörizm ile koşulları hazırlanan 12 Eylül darbesi bu modele göre tezgahlanmıştır. Bu aşamalı müdahaleler zinciri sonucunda, gerici bir anayasayla militarist güçlerin oligarşik zümre içinde güçlenen konumları politik yönetim düzeyine yansıtılmıştır. Yeni kurumlaşma sürecinde merkezîyetçilik artmış, baskı aygıtı güçlendirilmiş, koşullu bir parlamentarizm ile halkın politik yaşama katılması sınırlanmış ve denetim altına alınmıştır. İktidarın politik yapılanmasında yeni-tutucu sivil kadroların militarist güçler arasında bir denge oluşmuştur. Öne çıkan yeni grup, baskı yönteminin yanısıra politik-ideolojik egemenlik araçlarını güçlendirerek manevra ve yönetme olanaklarını genişletmeyi amaçlamaktadır.

Ülkemizdeki baskıcı yönetim tarzı insan haklarının, bireysel ve kolektif özgürlüklerin sistemi olarak çiğnenmesine yol açmaktadır. Açık diktatörlük dönemlerinde işçi sınıfı, Kürt halkı, aydınlar özellikle genç kuşaklar faşist baskılara hedef olmaktadır. İskence bu dönemlerin tipik ve yaygın uygulamasıdır.

Ulusal Sorun Politkası

Tüm Cumhuriyet döneminde ulusal baskı uygulaması, baskıcı yönetim tarzının ayrılmaz ve belirleyici bir unsuru olmuştur. Bu politikanın temel çizgisi, Türkiye'de Türklere başka bir ulusal varlığı ve onun ulusal haklarını tanımamaktır.

Egemen güçler, ülkemizde Kürtlerin varlığını ve ulusal haklarını yoksaymış, Kürt halkını asimilasyon ve göçlere zorlamış, Kürt ulusal mücadelesini terörle bastırmak istemişlerdir. 12 Eylül döneminde izlenen şovenist ve militarist politika, Kürt halkına karşı uygulanan sistemli askeri terör, ulusal sorunu daha da keskinleştirmiştir. ABD emperyalizminin orta Doğu'da etkisini artırma planlarına hizmet eden bu politika Türkiye'nin demokratikleşmesi önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Öte yandan Kürt ulusal sorununun daha da acil çözüm bekleyen bir sorun olarak ülkenin gündemine girmiş olması, bu politikanın iflasını göstermektedir.

EKONOMİK POLİTİKA

Ekonomik politika IMF ve Dünya Bankası'nın koşulları doğrultusunda oluşturulmaktadır. Bu yeni liberal politika ekonominin yapısını uluslararası tekellerin çıkarları yönünde kapitalist dünya ekonomisinin yapısıyla uyumlaştırmayı amaçlamaktadır. Bu politikanın sonucunda uluslararası tekellerle ortaklık ve

işbirliği içinde olan yerli tekeller ekonominin bütün sektörlerinde ağırlıklarını artırmaktadırlar. Bu tekellerle, mali ve ticari spekülasyon ile silah komisyonculuğu yapan sermaye çevreleri arasında çıkar bağları güçlenmektedir. Yine bu ekonomik politikanın ve yüksek silahlanma harcamalarının sonucunda dış borçlanma ve enflasyon tırmanmaktadır. Herhangi bir alanda modern teknolojik üretiminin hedeflenmemesi endüstri ülkeleri ile Türkiye arasındaki teknolojik makasın daha da açılmasına neden olmaktadır.

Sosyal Politika

Egemen güçlerin anti-sosyal politikası en açık olarak gelir dağılımının işçi sınıfı, köylüler ve öteki emekçilerin zararına köklü bir şekilde değişmesiyle ortaya çıkmaktadır. Reel ücretlerde gerilemeler olmaktadır. Halkın büyük çoğunluğu artan bir yoksullaşma süresi içindedir. Beslenme eksikliği ve sağlık sisteminin son derece yetersizliği sonucunda halkın sağlık durumu kötüleşmektedir.

İşçi sınıfının ve diğer emekçilerin sosyal haklarının kısıtlanmış, sendikal mücadelenin yasal düzenlemelerle zorlaştırılmış olması sosyal sorunu daha da keskinleştirmektedir.

Kültür Politikası

Egemen güçler kitle iletişim araçlarından, özellikle TRT'den kitlelerin bilincini ve ruhsal durumunu etkilemek için daha planlı bir şekilde yararlanma yoluna gitmektedirler. Eğitimin içeriğini ve kurumların da YÖK ve diğer araçlarla yönlendirmekte ve denetlemektedirler.

Bu bağlarda "Türk-İslam Sentezi" gibi antikomünist merkezlerden kaynaklanan gerici ve şövenist görüşler, "Ulusal Güvenlik Doktrini" gibi militarist, içe ve dışa dönük şiddeti yücelten anlayışlar propaganda edilmektedir. Diğer yeni-tutuculuk, yeni-liberalizm popülist bir temelde yaygınlaştırılmaktadır.

Toplumun politik kültüründe kadercilik, güvensizlik, güçlüye boyun eğme gibi olumsuz unsurlar güçlendirilmek istenmektedir. Politik kültürün yozlaşması, genel olarak kültürel değerlerin yıkıma uğramasına koşut olarak gelişiyor. Egemen güçler böylece kitlelere baskı ve sömürüyü tepkisiz kabul ettirme, bireyi politika dışı tutma, özel yaşamına hapsedme ve "köşeyi dönme" idealine bağlama çabaları için daha elverişli bir ortam yaratmayı amaçlıyorlar.

Dış Politika

12 Eylül döneminde dış politika ABD emperyalizminin genel ve bölgeye yönelik çıkarlarının daha belirleyici bir ölçüt olduğu bir çizgiye kaymıştır. Bu çizgi Türkiye'yi ABD emperyalizmi ve NATO'nun bölgede etkisini artırma politikasına daha fazla araç etmeyi ve ülkemizin çıkarlarını sürekli olarak bu politikaya bağımlı kılmayı amaçlamaktadır.

Türkiye'nin bölgeye yönelik serüvenci çıkışlara itilmek, bölgede sürekli bir gerginlik etkeni durumuna getirilmek istenmesi, bu dış politikanın ülkemizin varlığı ve güvenliği açısından taşıdığı riskleri açığa vurmuştur. ABD'nin nükleer silahlanma politikasına verilen destek de bu durumu gözler önüne sermektedir.

BARIŞ VE DEMOKRATİKLEŞME PROJESİ

Amacı ve Yapısı

Barışçı, egemen, kişilikli, demokratik, gelişmeye yönelen bir Türkiye için, halkın yaşamsal sorunlarının çözümüne başlanması için bugünkü durumdan bir çıkış yolu gereklidir. Bugünkü durumun karşısında seçenek olarak herşeyden önce demokratik bir rejime, demokratik politikalara, toplumun her alanda demokratikleşmesine ihtiyaç vardır. Bu çıkış yolu, demokrasiyi rejim düzeyinde ve her toplumsal alanda gerçekleştirmeyi, ülkeyi ABD emperyalizminin militarist ve gerici politikasının aracı olmaktan kurtarmayı, dünya barışına ve insanlığın ortak, yaşamsal diğer sorunlarının çözümüne katkıda bulunmayı amaçlamalıdır. Barış ve Demokratikleşme Projesi bu çıkış yolunun, bu seçeneğin var olan koşullarda mücadele ederek gerçekleştirilecek azami hedeflerini, yönelim ve taleplerini göstermektedir.

Bu proje herşeyden önce, emekçilerin derin sosyal ve diğer yaşamsal sorunları temelindeki acil taleplerine, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde getirilmesi olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri içermektedir.

Barış ve Demokratikleşme, yeni bir ekonomik politikayla gelişme yoluna girme projesidir. Halkın ihtiyaçların karşılama düzeyini sürekli olarak yükseltmek, emekçilere ulusal gelirden düzenli olarak artan bir pay ayırmak , ancak ekonominin ulusal temellerini güçlendirmek, sanayileşmek, modernleşmek ve üretimin verimliliğini artırmak yoluyla olanaklıdır.

Barış ve Demokratikleşme, halkın özgür iradesiyle ve demokratik bir seçimle oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın ve demokratik kitle örgütlerinin aktif olarak katıldığı bir rejim kurma, toplumsal yaşamı demokratikleştirme projesidir. Bu proje, Kürt ulusal sorununa demokratik, adil ve barışçı bir çözüm öngörmektedir. Demokratikleşme, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur.

Barış ve Demokratikleşme, ulusal egemenliği güçlendirme, tüm devletlerle karşılıklı güvenliği gözeten eşit haklı dostluk ve işbirliği ilişkiler kurma projesidir.

Barış ve Demokratikleşme, dünya barışının korunmasına, genel insanlık sorunlarının çözülmesine katkı projesidir. Nükleer silahsızlanma yolunda elde edilen her kazanım, dünyada yeni bir ekonomik düzen, Türkiye'de gelişme ve halkın refahının yükseltme için daha geniş kaynaklara sahip olmak demektir. Ülkemizin sorunlarının çözümü, bugün ancak dünyamızın global sorunlarının çözümüne katkıda bulunmakla olanaklıdır. Barışın korunması, tüm diğer sorunların çözümünün mutlak önkoşuludur.

Barış ve Demokratikleşme, insan haklarını, insan kişiliğini, insana özgü tüm değerleri, insan kültürünü koruma ve geliştirme, bu temelde yeni bir politik kültür yaratma projesidir.

Parti, içinde bulunduğumuz aşamada, muhalefette veya koalisyon hükümetlerinde bu projeyi savunacak, onun gerçekleşmesi için mücadele edecek, bu projenin hedef, yönelim veya talepleri doğrultusundaki her girişimi destekleyecektir.

Hedefler, Yönelimler ve Talepler

Amacı ve yapısı yukardaki bölümde belirlenen Barış ve Demokratikleşme Projesinin başlıca hedef ve yönelimleri ile bunlara bağlı ancak güncel gereklere göre değişebilecek temel talepleri şunlardır:

Demokratik Bir Rejim ve Demokratikleşme İçin

Demokratik bir rejim ve toplumsal yaşamın demokratikleşmesi, ancak halkın özgür iradesine dayalı, gerçekten çoğulcu ve parlamentonun en üst organ olduğu politik bir sistemle ve halkın, toplumsal örgüt ve hareketlerin en geniş katılımının sağlanmasıyla olanaklıdır.

Bunun için her şeyden önce:

- Komünist Partisi ve Kürt ulusal Hareketini oluşturan partilerin ve tüm yasaklı politik örgütlenmelerin yasallaşması;
- Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163. dahil tüm antidemokratik maddelerinin kaldırılması; genel politik affın gerçekleşmesi;
- İdam cezasının kaldırılması;
- Silahlı Kuvvetlerde demokratik bir reformun yapılması;
- 1980 askeri darbesinin ve sonraki antidemokratik uygulamaların bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması;
- Halkın, tüm demokratik güçlerin katılımıyla yeni ve demokratik bir anayasa hazırlanıp halkoyuna sunulması;
- Yeni anayasada uluslararası sözleşmelerde yer alan insan hakları başta olmak üzere tüm yurttaşların eksiksiz temel hak ve özgürlüklerinin, çoğulcu bir parlamenter rejimin, demokratik, laik, sosyal ve hukuk devleti ilkelerinin güvence altına alınması; hiçbir devlet organı ve kurumun parlamento üzerinde olmaması, onun denetimi dışında kalmaması ve ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son vermek için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması;

- Tek tek bireylerin, grup ve çevrelerin, özerk nitelik kazanacak olan sendikaların ve öteki kitle örgütlerinin, demokratik hareketlerin özgürce politik sistemi katılma ve devletin her alanda ve düzeydeki politikalarına etkide bulunmaları için tüm koşulların yaratılması gereklidir.

Ekonomik Gelişmeye Yönelmek İçin

Ekonomik gelişmeye yönelmek, uluslararası ve yerli tekellerin, mali spekülasyonların engelleyici ve asalak faaliyetlerine izin verilmemesi, kamu sektörünün korunması, modernleşmenin hedeflenmesi, tarımın ülkeyi besler düzeye yükseltilmesiyle ve yeterli kaynak, yaratılmasıyla olanaklıdır. Demokratik bir ekonomik politika için herşeyden önce:

- Dış ekonomik ilişkilerin, özellikle IMF, Dünya Bankası ve OECD ile olan ilişkilerin uluslararası işbölümünden daha iyi yararlanma temelinde yeniden düzenlenmesi;
- Türkiye'nin çıkarlarını gözeten bilimsel bir dış açılma politikası izlenmesi;
- Dış borç ödemelerinin yeni bir plana ve ihracat gelirinin düşük bir yüzdesine bağlanarak hafifletilmesi;
- Yabancı sermayenin faaliyetinin ekonomik gelişmenin ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmesi;
- Ekonominin tüm potansiyellerinin modern teknolojilerden yararlanılmasını sağlamak için harekete geçirilmesi;
- Devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmalarının, kamu yatırımları, ve ekonomik işletmelerin verimlilik temelinde yeniden örgütlenmesi,;
- Çalışanların sendikaların desteğiyle yönetime katılmasının gerçekleştirilmesi;
- Demokratik ve bölgesel özellikleri dikkate alan bir toprak ve tarım reformunun yapılması, kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesinin desteklenmesi;
- Kaynak yaratılması için, silahlanma harcamalarının azaltılması, devletin gelirini artıracak, adil bir vergi reformunun gerçekleştirilmesi, dış ticaret ve bankacılıkta kamunun rolünün artırılması, ucuz devlet ilkesinin uygulanması, fiyatların, faiz ve kredilerin kontrol altına alınması gereklidir.

Halkın Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin

İşçilerin ve diğer emekçilerin yaşam koşullarında belirli bir iyileşmenin sağlanması, önce bugünkü kötüye gidişin durdurulmasıyla, işsizliğe hayat pahalılığına ve sosyal güvensizliğe karşı acil önlemlerin alınmasıyla olanaklıdır. Böyle bir sosyal politika için

- Asgari ücretin fiyat artışları dikkate alınarak ve bir işçi ailesinin çağdaş koşullarda yaşamasına olanak verecek düzeyde artırılması ve vergi dışı bırakılması;
- Ücret ve maaşların, köylü gelirlerinin enflasyona karşı korunması;
- En önemli gıda maddelerinin fiyatlarının düşük tutulması;
- Gecekondu yıkımının durdurulması;
- Küçük üreticilerin desteklenmesi;
- İşten çıkarmaların durdurulması;
- Çalışma haftasının kademeli olarak indirilmesi;
- İşsizliğin azaltılmasına yönelik özel istihdam programlarının uygulanması;
- Bütün yurttaşların sosyal güvenlik kapsamına alınması;

- Sağlık, eğitim, konut ve ulaşım hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve ucuzlatılması;

İşçi sağlığı, iş gvenliği için etkili önlemlerin alınması gereklidir.

Köyün Demokratik ve Sosyal Gelişmesi İçin

Köyün toplumsal gelişmenin dışında kalmaması, öncelikle köylünün bugünkü yıkımdın kurtulmasının ve demokrasinin köye girmesinin sağlanması ile olanaklıdır. Bu amaçla,

- Topraksız ve az topraklı köylünün toprağa kavuşması;
- Küçük retici köylünün çok yönlü desteklenmesi;
- Bütün köylerin altyapı tesislerine, sağlık hizmetlerine kavuşturulması;
- Aracılık ve tefeciliğin önlenmesi, köylünün bankalara borçlarının uygun bir düzenlemeyle tasfiye edilmesi;
- Köylünün jandarma baskısından kurtulması;
- Köyde demokratik yönetim mekanizmalarının oluşturulması;
- Kooperatiflerin önündeki antidemokratik engellerin kaldırılması;
- Parti ve derneklerin köyde örgütlenmelerinin serbest bırakılması gereklidir.

Kürt Ulusal Sorununun Czm İçin

Kürt ulusal sorunu, Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanınmasından kaynaklanan politik bir sorundur. Bu sorun baskıyla askeri yöntemlerle czlemez. Bu soruna adil, demokratik ve barışı bir czm ancak politik yöntemlerle, diyalog yoluyla getirilebilir. Bu czm Kürt halkının zgr iradesini temel almalı, Türk ve Kürt halklarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir. Bu czmn somutlanması konusunda barış ve demokrasiden yana Türk ve Kürt ulusal güçlerinin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini bu doğrultuda birleştirmeleri czm kolaylaştıracaktır. Bu sorunun czm için:

- Uluslararası hukuk ve pratiğin gösterdiği gibi, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, ayrılma hakkının bütün taraflarca tanınması ve onaylanması;
- Kürt halkının birlikte yaşamayı seçmesi durumunda iki ulusun ortak devletinin yapısının eşit ulusal haklılık temelinde birlikte belirlenmesi gereklidir.

Bu politika temelinde herşeyden önce:

- Türkiye Kürdistanı'nın olağanüstü yöntemlerle yönetilmesine son verilmesi;
- Bölgedeki zel askeri birliklerin geri çekilmesi;
- Kürt halkının varlığının tanınması;
- Kürt dili ve kültürünün ve Kürt ulusal hareketinin örgütlenmesi üzerindeki yasak ve baskıların kaldırılması gereklidir

Demokratik Bir Kültür ve Eğitim Politikası İçin

Kültür yaşamındaki tahribatın önlenmesi, ulusal kültürümüzün hümanist değerlerle zenginleştirilmesi, insana değer veren, barıştan yana, demokratik, laik, bilimsel-teknik gelişmeye açık bir eğitimin gerçekleştirilmesi, yeni bir kültür ve eğitim politikası ile olanaklıdır. Bu amaçla.

- Tüm kültür ve sanat faaliyetlerinin desteklenmesi;
- Halkın bu faaliyetlere artan katılımının sağlanması;
- Yaratıcı yeteneklerin geliştirilmesi;
- Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması;
- Özerk, demokratik üniversitenin gerçekleşmesi;
- Savaşçılık, şövenizm ve faşizm propagandasına izin verilmemesi gereklidir.

Demokratik Bir Gençlik Politikası İçin

Gençliğin ülkemizin bugünü ve geleceğinde gereğince söz sahibi olabilmesi, onu toplumsal ve politik yaşama aktif katılması için tüm olanakları sağlayan bir gençlik politikası ile olanaklıdır. Bu politika temelinde,

- Gençliğin örgütlenme hakkının güvence altına alınması;
- Gençliğin yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi;
- Gençliğe eğitim, iş, meslek öğrenme ve kendini geliştirme olanaklarının hazırlanması;
- Gençliğe anlamlı dinlenme, boş zamanlarını değerlendirme için sportif ve kültürel etkinlik olanaklarının sağlanması;
- Gençliğin kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebileceği koşulların yaratılması gereklidir.

Kadın Örgütleri İçin

Toplumda kadının aşağılanmasına, eşitsiz durumuna, bu konuda egemen olan çağdışı zihniyete karşı, kadın özgürlüğü için bugünden etkili adımlar atmak ancak yeni bir kadın politikası ile olanaklıdır. Bu amaca yönelik olarak,

- Kadın haklarının eksiksiz sağlanması;
- Fiili hak eşitliğinin gerçekleşmesi için adımlar atılması;
- Ailede ve toplumda cinsler ve kuşaklar arası ilişkilerin demokratikleşmesi için cins ayrımcılığının her türünü mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması;
- Kadınlara karşı dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel koşulların yaratılması.
- Emekçi kadınların çift kat zor olan durumlarının iyileştirilmesi için ayrıca sosyal önlemlerin alınması;
- Feministlerin, değişik kadın çevre ve örgütlerinin bu yöndeki girişimlerinin desteklenmesi gereklidir.

Yurtdışındaki Göçmenlerin Hakları İçin

Emekçi halkımızın bir parçası olan yurt dışındaki göçmenlerin ikinci sınıf insan muamelesi görmekten kurtulmaları kişilikli ve çok yönlü bir göçmen politikası ile olanaklıdır.

Bunun İçin,

- Göçmenlerin buldukları ülkelerde eşit demokratik haklara sahip olan mücadelesinin desteklenmesi;
- İnsanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye'nin yaratılmasına göçmenlerin katkılarının sağlanması;

kuruluşların çaba göstermelerinin sağlanması;

- Her ülkede demokratik göçmen hareketinin her ulustan işçiler arası kardeşliğin, ve yerli halkın yabancı işçilerle dayanışmasının desteklenmesi gereklidir.

Yaşam Çevremizin Korunması İçin

İnsanın yaşam çevresinin giderek artan kirlenmesine, ekolojik dengenin bozulmasına karşı koymak dinamik ve etkili bir çevre politikası ile olanaklıdır. Bu politika temelinde,

- Başta tekellerin olmak üzere tüm maddi üretim faaliyetinin çevre korunması açısından denetlenmesi;
- Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilinci ve çevre kültürünün oluşması için çaba harcanması;
- Ülkemizin insanıyla, doğal zenginlikleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketlerin desteklenmesi gereklidir.

Barışçı ve Egemen Bir Dış Politika İçin

Türkiye'nin dünya ve bölge barışının korunmasına, uluslararası ilişkilerin demokratikleştirilmesine, global sorunların çözümüne katkıda bulunması ancak gerçekçi ve kişilikli yeni bir dış politika ile olanaklıdır. Bunun için.

- Öncelikle nükleer ve öteki kitlesel kırım silahlarının azaltılması ve giderek ortadan kaldırılması, uzayın silahlandırılmasının önlenmesi ve konvansiyonel silahlarda karşılıklı indirimde gidilmesi yolunda tüm çabanın harcanması;
 - "Askeri bloksuz bir dünya, NATO'suz bir Türkiye"nin gerçekleşmesi için tüm girişimlerin desteklenmesi, NATO ve Varşova Paktı'nın eş zamanlı kaldırılması için her türlü çabanın gösterilmesi, Türkiye NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarını ve dünya barışını gözeten bir tutum alması;
 - Bölgemizin nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması için çalışılması;
 - ABD ile imzalanan SEIA anlaşmasının feshedilmesi, ülkemizdeki her türlü ABD askeri varlığına son verilmesi, ABD'nin iç işlerimize ve dış politikamıza karışmasının önlenmesi;
 - Türkiye'nin bütün dış politika sorunlarını şiddete ve şiddet tehdidine başvurmadan, barışçı yollardan ve her ülkenin meşru çıkarlarını gözeterek, uluslararası hukuk ilkeleri ve pratiğinin temelinde çözmesi;
 - Türkiye'nin bütün ülkelerle, özellikle komşularımızla ilişkilerini barış, iyi komşuluk, karşılıklı yarar temelinde çok yönlü geliştirmesi;
- Türkiye'nin bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık, çok yönlü, uluslararası ilişkileri geliştirme politikası izlemesi, Avrupa Topluluğu ve COMECON ile buna üye ülkelerle ilişkilerini özellikle geliştirmesi;
- Türkiye'nin eşit güvenlik ve eşit haklılık temelinde bütün ülkeleri kapsayan yeni bir uluslararası işbirliği sisteminin BM Örgütü çerçevesinde oluşması için çaba göstermesi;
 - Dış politikanın kamu denetiminde olması, Türkiye'nin çıkarlarını ilgilendiren her konunun en açık biçimde tartışılması;
 - Türkiye'nin insanlığın ortak yaşamsal sorunlarının çözümüne katkıda bulunabilmek için her türlü çabayı göstermesi gereklidir.

Barış ve Demokratikleşme İçin Mücadele Çizgisi

Bugünkü koşullarda Barış ve Demokratikleşme için kararlı bir mücadele toplumsal ilerlemeye ve sosyalizme yönelişin önünü açabilir. Böyle bir politik çizginin temel aracı, sol güçlerin geniş demokrasi güçleriyle diyalog ve işbirliği içinde toplum yaşamında politik, ideolojik ve kültürel etkisini artırmak,

toplumun çok yönlü demokratikleştirilmesi için bireylerin, toplumsal çevre ve hareketlerin ve halk kitlelerinin dinamizmini etkin kılmaktır.

Barış ve Demokratikleşme Projesinin bütünsel olarak gerçekleşmesi için politik güçler oranının köklü olarak değişmesi gereklidir. Bu sorun, büyük ölçüde bu projeyi temel alan bir hükümetin kurulmasına bağlıdır. Başarıya ulaşmak için geniş bir toplumsal yelpazeye dayanmak zorunda olan barış ve demokrasi güçlerinin bu hükümetinde işçi sınıfı ve diğer emekçilerin, aydınların belirli bir ağırlığı olmalıdır.

Bu amaca, Barış ve Demokratikleşme Projesi ve onun tek tek hedefleri için bugünden ve her koşulda, her rejimde kararlı bir mücadele verilerek, devlet politikasını, politik sistemi ve yapıyı bu yönde etkileme ve değiştirmeye çalışarak varılabilir. Barış ve demokrasiden yana sınırlı programlara sahip hükümetlerin kurulması bu olanakları genişletecektir. Başlıca sorunların çözümü için hükümet ile muhalefet arasında barış ve demokrasiden yana ortak görüşler oluşması, kazanımları korunmasını kolaylaştıran bir etken olacaktır. Bu süreç içinde- gitgeli de olsa- toplumda gerici ve militarist politikaların ve güçlerin etkisi azalacak, barış ve demokrasi güçlerinin ağırlığı artacaktır.

Bugün önemli bir mücadele geleneğine, politik deneyim ve kültür birikimine sahip olan barış ve demokrasi güçleri, özellikle sol akımlar, antidemokratik rejime ve politikaya karşı muhalefet etmektedir.

Sol akımlar, komünist ve diğer devrimci sol güçlerin yanısıra toplumsal ilerleme yanlısı sosyaldemokratları, yeni sol çevreleri, devrimci demokrat Kemalistleri ve Kürt devrimcileri kapsamaktadır. Ayrıca Barış ve Demokratikleşme Projesinin değişik hedef ve talepleri politik yelpazenin farklı noktalarında yer alan politik güçler tarafından da savunulmaktadır. Bunların arasında Kemalist, liberal ve İslami çevre ve kişiler, Kürt Ulusal Hareketinin belirli kesimleri bulunmaktadır.

Politik güçlerin yanısıra, demokratik kitle örgütleri ve toplumsal hareketlerin de toplumun demokratikleşmesine yönelik önemli bir potansiyeli vardır.

Sendikal hareket, Barış ve Demokratikleşme için geniş emekçi kitlelerinin hareketlenmesinde önemli bir rol oynayacaktır. Gönüllülük ve demokrasi temelinde sendikal birlik yolunda atılacak adımlar farklı görüşlerden sendikacıların emekçilerin çıkarları için işbirliği, üyelerin kararlarda söz sahibi olması yolundaki gelişmeler, sendikal hareketi güçlendirecektir.

Öğretmenler, bilim adamları, basın mensupları, sanatçılar, hukukçular, doktorlar, mühendis ve mimarlar barış ve demokrasi mücadelesindeki köklü geleneklerini sürdürmektedir. Aydınların etkinlikleri, hümanist ve demokratik, yurtsever kültür ve tarih değerlerine sahip çıkılmasına yardımcı olmaktadır. Aydınların geleneksel meslek örgütleri önemini korurken yeni örgüt ve hareketler de ortaya çıkmaktadır. **İnsan hakları hareketi** toplumun demokratikleşmesi açısından büyük bir önem taşıyor. Tarihsel geleneği olan **barış hareketi** bugün çok geniş politik ve toplumsal güçleri kapsayan yeni bir nitelikte yükselebilir. Değişik örgüt, hareket, çevre ve bireylerin kendi özgün yaklaşımlarıyla katılacakları çeşitlilik içinde bir barış hareketi oluşabilir.

Egemen güçlerin politik yaşamda kendine özgü dinamizmiyle katılmasını engellemek istediği gençlik, toplumumuzda önemli bir demokratik etkidir. Antiemperyalist, devrimci bir geleneğe sahip olan **gençlik hareketi**, ülkenin bugünü ve yarınında söz sahibi olmaya yönelik etkili bir güç olmaya adaydır..

Kadınlar arasında artan hareketlilik, çok sesli, yeni türden bir **kadın hareketinin** gelişme koşullarını yaratıyor. Feminist ve diğer girişimlerin taşıdıkları kültürel değişim potansiyeli, insanca bir gelecek için mücadele eden tüm demokratik hareketlere güç katmaktadır.

Kürt ulusal hareketinin demokratik istemleriyle dayanışma göstermek için Türk aydınları ve halkın çeşitli kesimleri arasından çıkışlar olmaktadır. Bu temelde şovenizme karşı **halkların dostluğu için dayanışma hareketi** oluşabilir.

Barış ve Demokratikleşme mücadelesinin başarısı için bu hedeflere yönelik tüm güçler arasında diyalog ve işbirliği gereklidir. Politik güçler bu hedef, yönelim ve taleplere karşı tutumlarına göre değerlendirilmeli, bu doğrultudaki tüm girişimler desteklenmeli, bu güçler diğer hedefler için de mücadeleye kazanılmaya çalışılmalıdır. Bu süreç içinde toplumda oluşacak demokratik bir politik kültür, barış ve demokrasi güçlerinin etkinliklerini uyumlaştırmalarını kolaylaştıracak bir ortam yaratacaktır.

Barış ve Demokratikleşme için mücadelenin başarısı için parti, çevre ve kişilerin özgün kimliklerini koruyarak katılacakları, önemli sorunların çözümü üzerinde görüş birliğine varmış, sendikaların, demokratik kitle hareketlerinin mücadelesinden güç alan sol politik blokun oluşması hedeflenmelidir.

Devrimci sol güçler arasında sağlanacak bir yakınlaşma daha geniş sol güçlerin paralel ve ortak davranışlarını kolaylaştıracaktır. Sol güçler arasında önyargılardan, cepheleşmelerden, kalıpcı tartışmalardan uzak, diyalog ve işbirliğine yönelen demokratik ilişkilerin oluşması, sosyalizme kadar uzanan bir birlikteliğin temeli olacaktır.

Kitle örgütlerinde demokrasinin azami gelişmesi, yaygın ve geniş yeni örgüt biçimleri içinde farklı kişilerin ortak davranmasının sağlanması, toplumun her alanında katılımcı girişimlerin oluşması demokrasi mücadelesinin temellerinin güçlendirecektir.

Toplumda oluşacak demokratik politik kültür, egemen güçlerin baskıcı yönetim tarzını sürdürmesini zorlaştıracak, her türlü terörizmin toplum yaşamından silinmesi için nesnel bir temelin oluşmasını kolaylaştıracak. Barış ve Demokratikleşme Projesinin gerçekleştirilmesinin altyapısını hazırlayacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ

TSİP'LE BİRLİK ÇALIŞMALARI ÜZERİNE KARAR

Partimizle, TSİP arasında sürdürülen birlik görüşmeleri zor bir döneme girmiş bulunuyor. Yaşanan tıkanıklığın temelinde, program ve politik strateji anlayışında partiler arasındaki görüş farklılıklarının giderilmemiş olması ve yasal parti kurma girişimi konusunda, kurulacak partinin niteliği üzerindeki ayrılığın sürmesi belirleyici bir rol oynuyor.

TBKP Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısı, TSİP'le birlik sürecinde yaşanan tıkanıklığı aşmak amacıyla:

1- Partimizin TSİP'le birlik ve yığınsal, demokratik, ve yasal bir komünist partisini, olanaklı en geniş marksist aydın ve çevrelerle birlikte kurma amacımızı kararlı bir biçimde sürdürmesini ve partimizin TSİP'le birlik sürecini, yasalda birlik koşuluna bağlı olmaksızın bugünden geliştirme konusundaki tutumunu açıklayarak, bunun için ortak çabaları ve görüşmeleri sürdürme önerisinde bulunmayı,

2- Program ve politik strateji konusunda görüş farklılıklarını gidermek amacıyla, bu konuda dışımızdaki marksist aydın ve çevrelerinde geniş katılımını sağlamaya çalışarak, kamuoyunda açık bir tartışmanın birlikte yürütülmesini önermeyi,

3- Karşılıklı yapıcı olmayan bir tartışma ve polemiklere girmekten kaçınmak amacıyla, gerçeğin tekeline kimsenin sahip olmadığı, anlayışından yola çıkarak ve birlikte arayışın egemen olacağı, komünistler arasındaki bir tartışma ve buna uygun bir politik kültürün ülkemizde gelişmesine katkıda bulunacak ve ortak değerleri birlikte geliştirecek bir tartışmanın yürütülmesi konusunda önerilerde bulunmayı TSİP'in tutumundan bağımsız olarak partimizin tartışmayı bu anlayışla sürdürmesini ve sağlıklı bir gelişmenin peşinde sürüklenilmemesini,

4- Ülkemizde yığınsal, demokratik ve legal bir komünist partisinin kuruluş sürecini, başta TSİP olmak üzere, olanaklı en geniş marksist aydın çevrelerle birlikte hazırlama amacımızı açıklayarak, yasallaşma mücadelemiz konusundaki kararımızda öngördüğümüz çalışmayı birlikte yürütme önerisinde bulunmayı ve böylece TSİP'le iki taraf olarak sürekli karşı karşıya geldiğimiz bir süreç yerine, daha çok tarafın katıldığı, program, tüzük, parti anlayışı ve yasallığın kapsamı bir tartışma süreci içinde ortak mutabakat geliştirmenin olanaklarını yaratmayı,

5- Ülkemizde 141, ve 142'ye karşı kampanyaya, birlikte destek vermenin ve ortak katkımızı artırmanın biçimini birlikte geliştirme önerisinin yapılmasına karar verilmiştir.

TBKP Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısı, bu kararın uygulanmasında Politik Büroyu görevlendirir.

TÜRKİYE SOSYALİSTLERİNİN BİRLİKTE